

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an . . . . . 4 coroane.
 Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.
 Pentru România 10 lei anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
 se primesc în biroul administrației (strad
 Poplăcii nr. 15).
 Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani,
 a treia-ora 10 bani: și timbru de 60 bani

„Cine-a îndrăgit străinii...”

De o săptămână și mai bine lumea din România sau cum se mai zice, opinia publică, este în ferbere și așitare.

Deja de mai înainte neliniște domnea în țară, din cauza emigrărilor evreiești. Știm, că sute și mii de Evrei au părăsit România, îndreptându-se spre America. Unele cete s'au și dus acolo, altele s'au întors înapoi, neavând mijloace și pasapoarte în regulă. Causele acestor emigrări au fost lipsa și sărăcia simțită în România mai cu seamă în urma roadei slabe din anul trecut. Dar știrile false sau neadevurate, ce le-au răspândit unii în străinătate, că Evreii ar părăsi România din pricină, că sânt prigonii, precum și întrunirile, ce le țineau ei înainte de plecare, plecarea lor și reîntoarcerea unora în țară, așitară lumea sau opinia publică a României.

Atunci apoi s'a întâmplat un lucru, care a dat naștere ferberii, ce domnește acum. S'a întâmplat adecă, că profesorul *Mihăileanu* din București, a fost pușcat pe uliță de un Bulgar, cu numele *Dimitroff*, acum vre-o 10—12 zile. Ucigașul a fost prins și a mărturisit, că el a pușcat pe *Mihăileanu*, din cauză că acesta era Român din Macedonia și scoțea o foaie, cu numele „*Peninsula Balcanică*”, în care lupta din reputeri pentru drepturile fraților lui și arăta apăsările și nedreptățile, ce le suferă Românii din Macedonia din partea Bulgarilor. Adecă *Dimitroff* a ucis pe profesorul român, *Mihăileanu*, nu pentru-că

ar fi avut personal cu el ceva, ci pentru lucrările și scrierea lui în foaia pomenită. Astfel *Dimitroff* a făptuit un omor, care se numește *omor politic*.

Din spusele ucigașului a mai eșit la iveală, că el a făptuit omorul cu învoirea și la însărcinarea comitetului macedonean din *Sofia*, capitala Bulgariei, care comitet are mulți membri și în România.

Acestia lucră pentru luarea *Dobrogei* dela România și se zice, că plănuiau mai multe omoruri, ca cel al lui *Mihăileanu*. S'au făcut mai multe arestări și s'a aflat, că *Dimitroff* a avut soți, cari lucră după îndrumările comitetului bulgăresc din *Sofia*.

În urma omorului și în urma descoperirilor făcute, lumea din România s'a aștitat grozav, pentru-că e un lucru păcătos a făptui omoruri politice în o țară străină, puse la cale de un comitet din altă țară. Apoi aceasta cu atât mai mult, căci în România s'au mai întâmplat nu de mult din partea Bulgarilor asemenea omoruri.

Ocârmuirea României a făcut îndată cunoscute ocârmuirii bulgare, cele aflate, cerând pedepsirea comitetului și încetarea lucrării lui în România, ear' dimpotrivă amenința, că va scoate din țară pe toți Bulgarii neîncetățeniți, cari sub ocrotirea legilor române s'au prea instăpânit în țară, fac și plănuesc omoruri.

Acest lucru ocârmuirea română l'a adus la cunoștința și a puterilor europene.

Dar' fiindcă ocârmuirea Bulgariei întârzie de a răspunde la înștiințarea

României, lumea din România s'a aștitat și mai tare, zicând, că guvernul bulgar ține partea ucigașului și a comitetului, care l'a pus la cale. Unele foi cereau să se declare războiul Bulgariei, ear' Duminecă studenții universitari din București au conchemat o mare adunare de protestare, la care au luat parte peste 40 mii de cetățeni, societățile cu steagurile lor etc., trecând pe mai multe ulițe.

Tot Bucureștii era în ferbere și adunarea a protestat împotriva uneltirilor bulgare și a cerut satisfacție.

Numai după-ce a văzut ocârmuirea Bulgariei, că lucrurile stau rău, a răspuns, cum aflăm azi, că e gata a urmări pe calea legii pe cei vinovați în afacerile de omor.

Așa stau lucrurile acum între România și Bulgaria. Din toată întâmplarea aceasta putem trage învățătura, că nu e bine a îmbrățișa pe străini prea mult, cum s'a făcut și se face în România; cu străinul să trăim bine, să nu-l dușmănim, să-l iubim cu iubirea de aproapei, dar' să nu-l gugulim prea tare, să nu-l lăsăm a se instăpâni asupra noastră și asupra afacerilor noastre, cu un cuvânt să nu îndrăgim pe străini, ca să nu cădem sub blăstemul marelui poet *Eminescu*, care cu durere de neam a zis:

Cine-a îndrăgit străinii
 Mânca-i-ar inima câinii,
 Mânca-i-ar casa pustia
 Și neamul nemernicia!!

FOIȚA.

Pintea și drăguța-sa.

— Baladă populară. —

Culeasă din Câmpia Ardealului de *Teodor A. Bogdan*, inv. în *Bistrița*.

Frunză verde dor și jale,
 Colo-n jos la Baia-mare
 Sânt trei temniți cu zebrele,
 Dar' cine-i închis în ele?
 Da zo Pintea viteazu
 Cu vre-o câțiva soți de-a lui,
 Soți de-a lui de vitejit
 O picat la greu robit.
 Cum sta Pintea ferecat
 Ferecat și 'ncătușat,
 Tot în lanțuri și oșele,
 Prins-o, prins-o a cânta:
 „Frunză verde ililie,
 O picat Pintea 'n robie
 Dar' a sosit draga seară

Și o scăpa Pintea eară,
 C'am o mândră ca un soare
 Și știu că de doru-mi moare,
 Dar' veni-va ea cumva
 Și temnița-a descuia
 Din temniță m'a scăpa.
 Da cântarea-o d'auzi
 Un spion de părcălab,
 Și el iute dusus-o
 Și la domni el spusule-o,
 Că nu trece-o săptămână
 Pintea le-a fugi din mână.
 Domnii cum îl auzia
 Străji mai multe că-mi puneau,
 Pe Pintea să-l străjuiască
 Și temnița s'o păzească.
 Crenguță cu frunze late
 Cine intră în cetate,
 În cetate 'n Baia-mare,
 Nu în haine bărbătești
 Făr' în haine femeiești.
 Cum la temniți ajungea
 Cu pumnul în uși bătea,
 Ușile se despica,

Lăcatele jos pica,
 Temnița se descuia,
 Zebrele se rupea,
 Ileana din graiu grăia:
 „Busuioc crescut în flori
 Fost-am la judecători,
 Și 'mi-o spus că ai să mori
 Spânzurat de doi furcoi.
 Eu cum ast'am auzit
 Iute la tin'am venit,
 Și-am sfărmat temnițele
 Cu toate zebrele,
 Și-am omorât străjile
 Cu toate cătanele
 Ți-am adus un armăsar
 Necălărit de un an,
 Cu șeava pe el tomnit
 Cum îi mai bun de fugite.
 Pintea cum o auzia
 Ca să crează nu-'i venia
 Ce Ileana îi spunea;
 Dar' mult nu se socotea
 Lanțurile le rupea,
 Sus pe calu-i se suia,

„Asociațiunea“ la Mehadia.

Marea și vrednica noastră însoțire »Asociațiunea« își va ține peste două săptămâni adunarea anuală la *Băile-Herculane* (Mehadia).

Dând convocarea și programul adunării, atragem luarea aminte a țăranilor noștri din părțile acelea, ca să iee parte la adunare și sărbări în număr cât se poate de mare.

Convocarea este următoarea:

În sensul §§-lor 23 și 26 din statutele »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« se convoacă

adunarea generală ordinară

a »Asociațiunii« la Băile-Herculane, pe zilele 9 și 10 Septembrie st. n. 1900, pe lângă următorul

PROGRAM:

ȘEDINȚA I.

Duminecă, în 9 Septembrie st. n. 1900, la 11 ore înainte de amiază.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Constatarea delegaților prezenți.
3. Raport despre activitatea comitetului central în anul expirat.
4. Alegerea comisiunilor:
  - a) pentru examinarea raportului general;
  - b) pentru examinarea raționamentului pe anul 1899 și a proiectului de buget pentru anul 1901;
  - c) pentru studiarea proiectului de regulament despre înființarea secțiilor științifice și literare, înaintat spre aprobare;
  - d) pentru înscrierea de membri și încasarea taxelor.
5. Propuneri eventuale.

ȘEDINȚA II.

Luni, în 10 Septembrie st. n. 1900, la 10 ore înainte de amiază.

Ordinea de zi:

1. Rapoartele comisiunilor esmise în ședința primă.
2. Propunere relativ la înactivarea secțiilor științifice și literare.
3. Fixarea locului pentru proxima adunare generală.
4. Dispozițiuni pentru verificarea proceselor verbale.
5. Închiderea adunării generale.

Disertațiunile se vor citi în o ședință specială, ce se va ține Duminecă, în 9 Septembrie n., la orele 3 p. m.

Se observă, că eventualele disertațiuni și propuneri au să fie prezentate în scris presidiului »Asociațiunii« (în Sibiu, strada Morii nr. 8) cu 8 zile, ear' eventualele interpelațiuni cu 3 zile înainte de adunarea generală.

Din ședința comitetului central al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«, ținută în Sibiu, la 9 August 1900.

I. M. Moldovan m. p.,
președinte.

Nicolau Togan m. p.,
notar.

DIN LUME.

Întâmplări din China.

Trupele străine, trimise în China, au sosit la *Peking*, capitala împărăției Chinezilor și după o luptă de o zi au străbătut în oraș și au mântuit vieața Europeanilor, strimtorați în *Peking*.

Aceasta e noutatea cea mai însemnată din lumea mare.

Împărăteasa și curtea împărătească au fugit spre launtrul împărăției.

Ce va urma mai departe, nu se știe; unii însă se tem de încercări între puteri, mai cu seamă între Anglia și Rusia.

Despre evenimente avem următoarele depeșe:

Petersburg, 20 August n.

Țarul a trimis generalului *Lenievici* următoarea depeșă în Cifu:

Gratulez din inimă pentru ocuparea repede a *Peking*-ului. Trupelor sibiene le trimit mulțumita mea ferbinte. Fă arătare admiralului *Alexiev* despre toți, cari au escelat.

Londra, 20 August n.

Admiralul *Bruce* telegrafează din Cifu, că: o parte din *Peking* e în flăcări. Lupta pe strade continuă. Prințul *Yung* a împedat fuga împărătesei. Aliații bombardează orașul intern, fortificat, unde Chinezii fac rezistență.

Roma, 20 August n.

Agenției *Stefani* 'i-se anunță din *Taku*, cu datul de 18 l. c., că conform știrilor sosite din *Peking*, pe strade continuă lupta. Aliații au început bombardearea părților de oraș, cari fac rezistență.

Berlin, 20 August n.

»*Kleines Journal*« anunță, că ambasadorul chinez din *Berlin* a primit știre dela *Li-Hung-Ciang*, că veduva împărătească și curtea sunt pe cale spre internul imperiului.

Brucella, 20 August n.

O depeșă din *Shanghai* anunță, că *Li-Hung-Ciang* 'și-a exprimat înaintea consulilor temerea, că veduva împărătească și prințul *Tuan* vor inscena o nouă răscoală contra străinilor în internul imperiului.

Brucella, 20 August n.

Li-Hung-Ciang a avut o întrevedere cu consuli în chestia debarcării trupelor engleze. *Li* a declarat, că 1000 de soldați sunt suficienți pentru susținerea ordinii, altcum poate să izbucnească răscoala și în *China*-sudică.

Burii și Englezii.

Din *Pretoria* se anunță, că lui *Kitchener* nu 'i-a succes a lua în captivitate pe *De Wett*. Acesta 'și-a împărțit oastea în grupe mici și s'a retras.

Trupele generalului englez *Hoare* ajunseseră în mare strimtoare și au putut fi eliberate la *Elandsriver* numai după mari sforțări, de către *Kitchener*.

»*Daily Telegraph*« anunță din *Durban*, că *Buller* înaintează spre *Barberton*, noua capitală a *Transvaalului*.

În *New-York* s'a publicat o listă a soldaților morți în războiul cu Burii și cel din *Filippine*; se constată, că boalele epidemice au răpit vieața mai multor soldați, decât gloanțele dușmane.

Din Sârbia.

De comandant-suprem al oastei sârbești în locul ex-regelui *Milan* a fost numit generalul *Strocicovici*, ear' de șef al statului-major generalul *Zinzar Marcovici*.

Oferte pentru cumpărători — și vînzători.

Cancelaria de mijlocire (agenția comercială) din *Sibiu*, str. Poplăcii nr. 15 mijlocește vînzarea și cumpărarea de *prune pentru rachiu*. Rugăm pe toți câți au prune de vînzare să anunțe numai decât la cancelarie câtățimea prunelor și prețul cel mai potrivit.

Drumu 'n codru îl lua,
Cătră domni așa zicea:
»Sănătate domnilor
Până ne-om mai întâlni
C'atunci de voi bin' n'a fi,
Că m'ați ținut ferecat
Ca și pe-un om blăstemat.
Ear' domnii așa-i grăia:
»Du-te Pinteo tot cu bine
Că noi nu am fost de tine
Du-te Pinte sănătos,
Sănătos și veselos,
Că după tin' nu ne-om duce
De ne-ar scâlta 'n lapte dulce,
Că ești spaima domnilor,
Și mila săracilor,
Ești spaima la bocotani
Și ești mila la sărmani«.

Poesii populare.

Culese de *Petru Tomici*, cassar comunal, june.

Frunză verde lemn uscat
Nu 'ți-o fi mândră păcat

D'asa rău m'ai fermecat,
Că mai fermecat pe moarte
N'ai avè din bine parte,
Ce-ai făcut n'ai făcut bine
Că m'ai pus tot la suspine,
Și m'ai meșterit cumplit
Tot cu farmeci de 'ndrăgit,
Cu roșeață din guriță,
Cu păr negru din cosiță,
Cu surcele dela lemne,
Cu păr negru din sprâncene,
Să n'am stare nici hodină
Inima mea tot suspină.
Mândruța din graiu grăia:
N'am făcut ca să desfac,
Ci-am făcut că 'mi-ai fost drag.
Eu din urmă 'ți-am luat
În grădină-am aruncat,
În grădină la fântână
Să te 'ntorci la săptămână,
Într'o gură de părâu
Ca să mori de dragul meu.
Măi bădișo dorul tău
De 'l-aș putea căpeta

Eu cu drag 'l-aș sēmēna,
Și 'l-aș face stog în prag
Și 'l-aș îmblăți cu drag,
Și 'l-aș cerne prin spâncene
Și 'l-aș da inimii mele
Doar' s'ar stimpēra de jele.

Zis-a maica'se mă 'nsor
Să-i aduc un ajutor
S'o trîntească de cuptor,
Câte-odată și de vatră
Să nu fie supērata.

Mândruța de dorul tău
Mă topesc ca iarba 'n tău,
Mândră de dragostea ta
Mă topesc ca cânepa.

Luați ficiori seamă bine
Că 'și-a mea mândruța vine,
Ș'asa vine de gătată
Ca o clăie negreblată,
Lluați seamă 'și-o jucați
Numai să n'o sărutați

Se mai atrage atențiunea on. public asupra următoarelor afaceri favorabile:

1. Mijlocește cumpărări favorabile de săpun, lumini, cerasină, calafont etc.
  2. Mijlocește cumpărări cu prețuri potrivite de salamă renumită de Sibiu.
  3. Mijlocește cumpărări de corfe (în o sută de corfe 70 sunt de mână și 30 de cărat).
  4. Mijlocește cumpărări și vinde cusături românești, și porturi naționale din diferite părți ale țării.
  5. Mijlocește cumpărări și vânzări de lemne bune de foc (uscate și neplutite) cu prețuri foarte potrivite.
  6. Liferează cu preț convenabil ceapă de calitate bună.
- Doritorii să se adreseze în scris sau cu graiul viu la: **Cancelaria de mijlocire Sibiu, strada Poplăcii nr. 15, la administrația „Foii Poporului“.**

SCRISORI.

Pentru masa studenților din Brad.

— Petrecere de vară. —

— August 1900.

La 12 August a. c. tinerimea ze-loasă din Zarand a dat teatru și petrecere al cărei venit l-a merit pentru masa studenților din Brad. S'a predat piesa »Jorgu dela Sadagura« cu bun succes.

Deși în timp foarte scurt, abia de 3-4 zile, ca să nu-i prindă postul, totuși tinerii fiecare, precum și damele s'au achitat în mod escelent de rolurile lor.

Ioan Damian, maturist și Ioan Sipoș, teolog abs. așa de natural și așa de destru au predat, primul pe pitarul Enachi, al 2-lea pe surdul Gangu, încât și-se părea că aievea bătrâni de 55 și de 50 ani vorbesc pe scenă.

Petru Circo, teol. abs. și Corneliu Albu, stud. cl. VIII. gimn. asemenea în mod escelent și-au jucat fiecare rolul. P. Circo atât de bine a știut să reproducă pe cavalerul Jorgu, — să-și bată joc de Gahița și la sfatul Zoitei să se ascundă în dulap etc., încât publicul se părea, că voește a-l sorbi cu ochii, ear' pe C. Albu, ca pe greul Kiulafoglu, voia să-l

Până ce iubiam copile
Mai era ceva de mine,
Dar' de când iubesc neveste
Crește-mi barba fără veste.

M'a făcut maica 'n coșar
Să fiu pui de călușar,
M'a făcut maica pe noapte
Să iubesc fetele toate.

Frunză verde trei masline
Plânge inima în mine
Ca 'n copilul de trei zile,
Copilul plânge și 'nceată
Inima mea nici-odată
Că 'mi mândra depărtată.

De-ai fi mândră 'n sat cu mine
Nu te-aș da pe mare bine,
De-ai fi mândră 'n sat cu noi
Nu te-aș da pe șese boi.

audă și vadă în continuu pentru pițigăierea vorbelor și pentru gesturile potrivite.

D-na Letița Damian așa a reprezentat pe Gahița și d-șoara Veturia Rimbaș pe Zoita, încât prima, nu dedea două, că e o bătrână cochetă, ear' a doua că e o atare nevăstuță șireată, ce știe pe sigur să-și poarte bărbătelul ca pe mâta după paiu.

Publicul numai văzând pe dl R. Perian în rolul lui Schwabe nu-și putea stăpâni risul, dar' mai văzându-l și la escutarea rolului; G. Copos, învățator, în rolul lui Iftimi puțin a lipsit să nu fie deochiat, așa bine a reproduș pe bețivul și a cântat cu foc: »Foaie verde de pe baltă«.

Era să uit ceva. Publicul la apariția dlui I. Bârna, învățator, în rolul lui »Ifig« din Galiția și ascultând și văzând esecutarea rolului, era să se înec în risete și aplaudând frenetic, Ifig a trebuit de nou să se prezenteze pe bină.

Țărănuțele, niște copilițe tinerele și țărani, toate și toți în costume mândre naționale românești, în actul al III-lea prinși la horă au jucat-o atât de estetic, însoțită și de text, încât părea că ești în mijlocul Moldovei.

Răsplata damelor și bravilor tineri pentru osteneală a fost aplausele aproape fără sfârșit ale numărului public.

Da, în adevăr publicul a fost numărös. Pe la 8 ore seara toate locurile erau ocupate, pentru mulți n'au ajuns, parterul și odaia laterală erau indeseuite.

Ce fel de public? Curat românesc, excepționând pe un Maghiar și 2 Israeliti. Și e bine așa, căci nu se face gălceavă. Ne petrecem liberi, după-cum e firea Românului. Maghiarii și cei de o coroană au încetat de a ne cerceta petrecerile noastre sociale și întors noi ale lor, și e bine așa, căci nu ne potrivim.

Am zis public curat românesc. A fost foarte bine reprezentată clasa măiestrilor din Brad și a plugarilor din jur. Inteligența însă n'a prea făcut imbulzeală. Causa? Indiferentismul. Scusă celor absenți și depărtați pe la scâlzi din punct de vedere sanitar.

Din cununa inteligenței au participat — după-cum 'mi-am putut nota — cam următorii: Directorul G. Păreș, și profesorii: Stefan Albu cu soția, C. Costin cu familia, Dr. Ioan Radu cu soția. Vas. Boneu cu soția, apoi d-nii P. Rimbaș cu familia, S. Damian cu soția, din Brad; parochi și preoți d-nii: N. Bolboca cu familia, Ioan Fugăță cu soția, N. Pop cu soția, S. Stănilă cu soția, Ar. Roman, Ioan Irimie cu soția, N. Leuca cu soția, V. Giurgiu cu soția; notari și vicenotari d-nii: D. Sida cu familia; P. Plaștea cu familia, Onea cu soția, Alex. Draia cu soția, apoi d-nole Aurelia Damian, protop. (Brad), M. Gligor (Baia-de-Criș) și preoteasa Perian (Crișcior). De cumva voiu fi scăpat pe cineva din vedere, mă rog de scusă.

Frumoasa pleiadă a tinerilor din Zarand și jur s'a prezentat aproape complet în număr de peste 70 inși. Onoare ei!

După reprezentația teatrală reușită splendid, a urmat joc vesel și cu foc. Pe fruntea damelor și a tinerilor strălucia zeita veseliei. Iți era mai mare

dragul să privești, cum tinerii roșcovani cu cununi de mustață abia ivite și Românețele mândre aproape toți și toate în costume pitorești naționale, s'au încins la »Horă« în număr de peste 70 părechi și săltau vesel.

Dacă publicul a fost numărös și veselia mare, animată și linișcită, nime nu poate dubita, că și succesul moral și și cel material a fost peste nădejde satisfăcător, — după-cum am înțeles, seara la cassă afară de contribuiri a încurs o sumă de peste 330 coroane.

Deci fondul »masa studenților« dela gimnasiul gr.-or. din Brad va avè un venit cât se poate numai de frumos.

Laudă inteligenței tinerimi studioase din Zarand și jur, care încercată de multe neajunsuri materiale, se vede că-și ține cuvântul dat în August 1899 și continuă cu succes tot mai strălucitor seria petrecerilor sociale în timpul feriilor mari în favorul fondului des citat.

Sfânt e scopul ce-l urmărești, tinerime, și vrednic de spriginul tuturor Românilor adevărați nu numai din punctul de vedere de a sări uniți în ajutorul studenților lipsiți, ci din punct de vedere social și moral. **B.**

Casă națională în Cernăuți.

Noi Românii din Ardeal și Ungaria, cum știm cu toții, voim să ridicăm o casă națională în Sibiu, cu museu și alte colecții. Afacerea o are în mână marea noastră însoțire culturală »Asociațiunea«.

Tot o asemenea casă națională vor a ridica în Cernăuți frații noștri din Bucovina. În acest scop »Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina« a dat apelul de mai jos, în care se arată lipsa și folosul unei astfel de case naționale, cerend a se aduna bani pentru ea.

Eată apelul:

Fraților Români! Pedeca principală în dezvoltarea noastră națională culturală este regretabila împrejurare, că la noi Românii bucovineni vieța socială este aproape de tot influențată de mediul social străin.

Această împrejurare este ultima și adevărata cauză a unui fel de amorțeală a vieții naționale.

E notoric faptul, cât de greu este la noi a pune la cale ori-și-ce înțelegere. Și de ce? Pentru-că noi între olaltă azi ne cunoaștem prea puțin sau de fel.

Rezultatul acestei stări este, că orice întreprindere națională-culturală din partea noastră se manifestează greoiu și suferă adesea de lipsa entuziasmului unitar.

Această scădere roade neconținut la rădăcina dezvoltării noastre naționale și înseamnă incontestabil un pericol eminent pentru existența noastră națională.

Necesitate imperioasă este deci centralizarea perfectă a vieții noastre sociale în jurul unui focar.

Acest focar național-cultural va fi casa națională.

În casa națională se vor concentra toate societățile și instituțiunile române din capitală și ori-ce întreprindere națională va afla aici căpătâiu sigur și corăspunzător.

Casa națională va fi terenul, pe care se va întâlni întreaga societate română.

Casa națională va fi locul, unde se vor petrece aranjările sociale, unde se vor ține conferențe științifice, literare, se vor da concerte și reprezentații teatrale, de unde vor purcede toate întreprinderile național-române.

Efectele centralisării întregii noastre vieți sociale vor fi cele mai salutare.

În casa națională se vor apropia, se vor întruni și cunoaște reciproc toate păturile sociale române. Din aceasta va urma între noi cea firească asimilare în vederi, simțiri și năzuințe, care o observăm la alte popoare și care formează o organizație puternică și unitară.

Recunoscând acest adevăr »Societatea română din Bucovina« a hotărât unanim în adunările generale, ținute în 2 Iulie 1899 și 24 Iunie 1900 a ridica cât de curând »Casa națională«.

Fraților Români! Tuturor vă este cunoscută situația grea, prin care are să străbată mult încercatul nostru popor.

Grăbiți cu toții, mic și mare, și sacrificați obolul vostru pe altarul națiunii.

Progresul cere sacrificii și scopul rîvnit de noi merită să fie din răspuneri spriginit!

Alte popoare au recunoscut la timp absoluta necesitate de asemenea centre național-culturale și le-au și ridicat deja.

Fraților Români! Nici noi să nu rămânem în urmă!

Toată suflarea românească să se facă aprig agitator pentru realizarea acestei întreprinderi și izbânda trebuie să fie a noastră:

Ofertele marimonioase să se adreseze la cassarul »Societății pentru cultura și literatura română în Bucovina« dl prof. Dr. Vasile Găina, Cernăuți, strada Iosif nr. 5.

Comitetul »Societății pentru cultura și literatura română în Bucovina«.

Cernăuți, în Iunie 1900.

Președintele: *Dionisie cav. de Bejan*, consilier consistorial; vicepreședintele: *Dr. Alex. bar. Hormuzachi*; secretarul: *Lazar Viol*, prof. gimn. Membri: *Balan Grigore*, director la tabula țării; *Balmoș Iancu*, secr. la dir. căilor ferate; *Găina Vasile, Dr.*, prof. de univ.; *Hostiuc Constantin, Dr.*; *Isopescul Emilian*, secretar de trib.; *Lupu Florea, Dr.*, consilier de trib.; *Pridie Atanasie*, consil. de trib.; *Popovici Const.*, prof. de univ.; *Procopovici Eudoxie, Dr.*, medic la spit. țării; *Procopovici Ioan*, protopresv.-staurofor; *Sbiera Radu*, prof. gimnasia; *Tarnavschi Teodor, Dr.*, prof. de univ.; *Teleaga Gavriil*, spiritual; *Voiușchi Elian, Dr.*, prof. de univ.

Un profesor vrednic.

— Vezi ilustrația. —

Întotdeauna ne-a plăcut munca stăruitoare și cinstită și laudă am adus muncitorilor vrednici, cari prin iscusința minții și dibăcia lucrării lor au știut să-și asigure o poziție cinstită în societate.

Dar' cu atât de mai mare laudă sînt vrednici aceia, cari și-au pus munca lor în slujba neamului și cari ani de-arîndul au muncit, cu iscusință și stăruință de fer, ca neamul românesc să meargă înainte pe calea propășirii.

Portretul unui astfel de Român vrednic îl dăm azi în foaia noastră. Este portretul de pe bustul profesorului *Nicolae Droc-Barcianu*.

Profesorul Droc-Barcianu este Român ardelean. Sînt 30 de ani trecuți de când el a fost numit (la 1870) de profesor și apoi (la 1873) de director al gimnasiului din orașul Giurgiu, în România.

De atunci și până în ziua de azi profesorul Droc-Barcianu nu numai a cărmuit cu rară dibăcie acest gimnasiu,

ridicându-l între cele dintău școale din România și dând cu ajutorul profesorilor sei colegi, creștere aleasă la mii de elevi, dar' a lucrat și în afară de aceasta pe terenul cultural-național, întemeiînd mai multe însoțiri și așezăminte, folositoare neamului și țării.

Lucrările acestui venerat bărbat, nu numai pentru progresul cultural, ci în toate ramurile de activitate omească, sînt foarte numeroase. Noi vom înșira aci numai câteva și în treacăt.

Nicolae Droc-Barcianu, îndată după venirea sa în Giurgiu ca profesor, în Aprilie 1870, înzestrează gimnasiul cu o mică bibliotecă, sau mai bine zis, pune bazele unei mici biblioteci, prin dăruirea a 57 volume de deosebite scrieri. Prin stăruința lui mica bibliotecă din 1870 astăzi a devenit o bibliotecă mare și publică, avînd peste 2160 cărți în 3250 volume și peste 40 ziare române și străine. Această bibliotecă, tot după stăruința sa, astăzi poartă numele de: »Biblioteca Principele Ferdi-

de funcționare a fost intreruptă și deschisă în 1898, Septemvrie;

în 1880 înființează clubul »Progresul« și »Ateneul de conferențe«;

în 1881 înființează »Comitetul agricol« și »Esposiția agricolă din județul Vlașca«;

în 1884 înființează serviciul meteorologic, prima stațiune în județul Vlașca, pe care l-a pus în legătură cu centrul din București.

După multe stăruințe, în 1886, Aprilie, isbutește a se trece gimnasiul în sarcina statului, până aci fiind întrețit de comună;

în 1886, Februarie, înființează societatea »Junimea comercială«, cu scop de a ajuta pe micii comercianți români, și sub presidenția sa a ajuns, ca astăzi să dispună de un capital de peste 300.000 lei;

în 1889 stăruie a se înființa școala profesională de fete, care după multe stăruințe s'a realizat în 1897, Septemvrie;

în 1890, Ianuarie, după stăruința și propunerea sa, conferența plenară a profesorilor botează gimnasiul cu numele de: Gimnasiul clasic »Ioan Maiorescu« din Giurgiu; în 1898, Decemvrie, înființează »Clubul comercial«, tot sub presidenția sa, etc.

În afară de școală, cum vedem, îl găsim inițiatorul atâtor așezăminte culturale și societăți, pe cari ca președinte al lor le conduce cu multă demnitate și înțelepciune.

Dar' în afară de aceste, Droc-Barcianu a scris și cărți folositoare, precum:

Curs de economia domestică; Curs de literatura generală; Catechismul agriculturului; Teoria verbului; Cursul de geografia fizică, politică și economică a celor 5 continente (afară de România), studiu vast, după *Levasseur*, două volume, etc. etc.

A scris articole deosebite pentru binele comun public prin diferite foi, etc. etc.

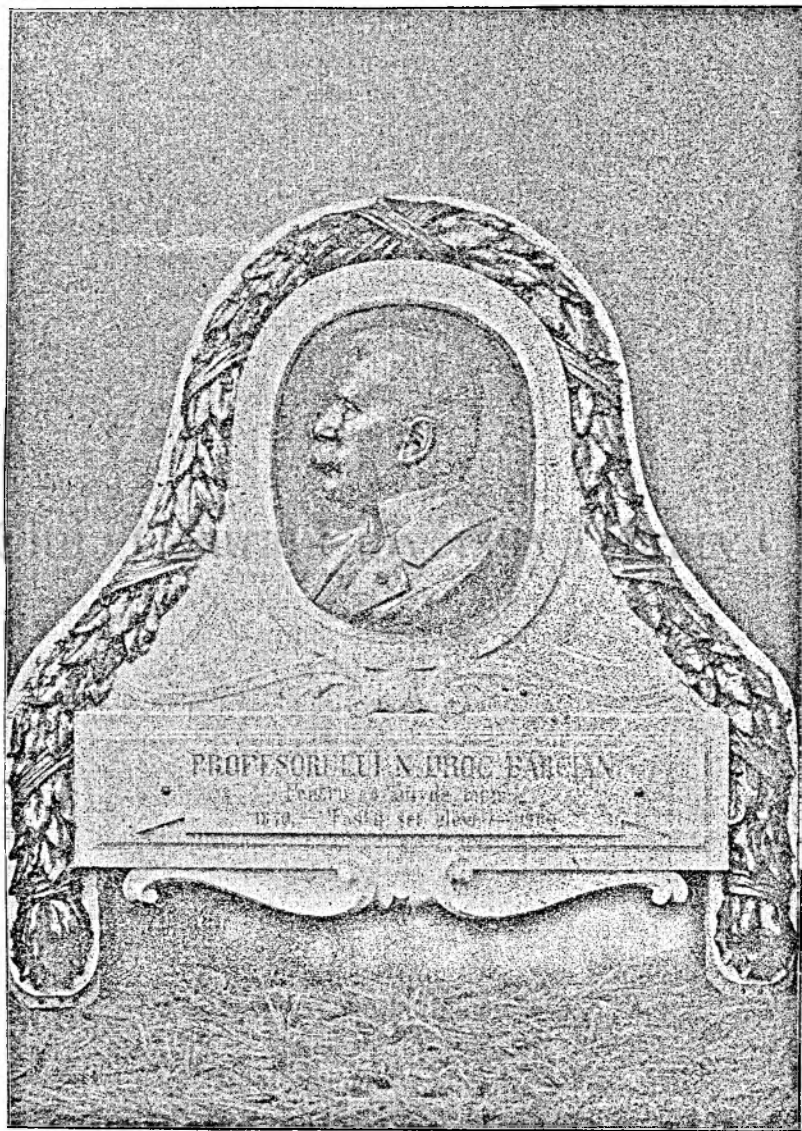
Pentru luarea sa atât de însemnată și folositoare și pentru serviciile aduse culturii neamului, fostii sei elevi, ca cel mai viu semn de recunoștință și pentru munca sa fără preget pe terenul cultural și național timp de peste 30 ani, l-au sărbătorit la 11/24 Aprilie a. c. (a treia zi de Paști) într'o măreață festivitate. Cu acest prilej i-au făcut un *medalion-bust*, mărimă naturală, lucrat în bronz, cu următoarea inscripție să-

pată pe placă de marmură și cu litere de aur: »*Profesorului N. Droc-Barcianu, pentru 30 ani de muncă culturală și națională, fostii sei elevi, 11 Aprilie 1900*«. Chipul nostru este făcut în mic de pe acest bust.

Tot cu această ocaziune au bătut medaliile comemorative, tot de bronz, dar' aurite, în sute de exemplare; unele pe o parte cu bustul valorosului profesor, ear' altele cu o emblema însemnând »munca«; pe cealaltă parte, toate au avut inscripția de mai sus.

Medalionul-bust, după dorința unanimă a fostilor sei elevi, și cu învoierea onor. minister al școalelor, s'a așezat în bibliotecă pentru totdeauna.

Acest bărbat luminat, mare dascăl și apostol al românismului, este și va fi pildă neperitoare de muncă și stăruință pentru tinerele generații, întru lucrarea pentru a neamului bine și propășire.

and«, și se administrează pe baza unor statute și regulament, aprobate de ministerul școalelor din România.

În 1873, Noemvrie, înființează corul vocal bisericesc la catedrala orașului cu chramul »Adormirea Maicii Domnului«;

tot în 1873 introduce cel dintău esercițiu militar și uniforma în gimnasiu, de cari M. Sa Regele Carol a rămas încântat și a felicitat în persoană pe valorosul profesor și neîntrecutul director Nicolae Droc-Barcianu, vizitând Giurgiuul chiar în acel an;

tot în 1873 înființează societatea »de arme și gimnastică«, sub presidenția sa, care după 10 ani de funcționare se desființează în 1883; averea societății se trece ca ajutor gimnasiului;

în 1876 începe facerea grădinii botanice (de plante), care s'a sfârșit în 1879;

în 1879 pune bazele unui atelier de meserii, făcînd și statute pentru conducere;

tot în 1879, Noemvrie, deschide școala de adulți, care după câțiva ani

Meseriașii și neguțetorii noștri.

De vre-o lună de zile am început publicarea meseriașilor și neguțetorilor noștri. În 5 numeri, în cari au apărut înștiințările, vedem înștiințați meseriași și neguțetori din toate părțile și unii ne-au scris și *nevoile și greutățile, cu cari au să se lupte*. Înștiințările curg într-una și pe calea aceasta noi vom ajunge să ne cunoaștem și să cercăm a afla mijloacele — cum e și cancelaria de mijlocire — prin cari negoțul și meseriile să iee un avânt mai mare la noi. Numai înainte pe calea aceasta!

Azi dăm următoarele înștiințări:

Meseriași.

In Sibiu.

Subscrisul, după o praxă de mai mulți ani, câștigată în cele dintâu ateliere de sculptură din țeară și străinătate, m'am așezat în Sibiu. Atelierul meu este cel dintâu *atelier românesc de sculptură* în Sibiu. Am cruci de piatră, piramizi, cununi de încunjurat mormintele, cu un cuvânt ori-ce fel de monumente mari și mici.

Primesc cu prețuri moderate ori-ce reparaturi, colorări (vâpsite), gravări (scobiri) de litere și inscripții. Primesc comande de marmură, granit, scări (trepte), decorații de edificii, cu un cuvânt ori-ce fel de lucru de piatră, fie pentru zidiri, morminte, sau altele, în toate mărimile.

Pentru soliditatea și tăria lucrărilor mele, garantez.

Lucrurile comandate după pofta mușterilor, le execut cu prețurile cele mai ieftine și conștientios.

Pentru comande afară de monumente, pun gratis și franco la dispoziția publicului liste de prețuri.

Nădăjduiesc, că Românii mă vor sprigini, ca să mă pot susține între atâția sculptori străini.

Nicolae Simțion, sculptor de piatră,
Strada Bisericii (Kirchengasse) nr. 11.

In Rotbav.

Sunt măiestru zidar, antreprenor. Cursurile de anteprenor le-am făcut la dl arhitect G. Weber în Brașov și din anul 1898, când am depus esamenul, mi-am deschis atelier de măsurit și de zidărit. *Sunt singurul antreprenor român în finiturile noastre*, dar' afară de Brașov, nici de altă nație nu sunt alții prin împrejurimile noastre. Ca atare, nu mă pot plânge, am fost spriginit, nu numai de Români, dar' și de străini. Dar' ca june și mai mult aș lucra în serviciul nației mele și m'aș bucura, dacă și din depărtare aș fi chemat, căci pot lua în anteprinsă ori-ce clădire, cât de mare.

Aș voi mai departe să lătesc meseria mea — măsuritul și zidăritul — cât mai mult între Români și de aceea cu primăvara viitoare pot încapere în atelierul meu doi copii din familie bună, cari să fi trecut de 15 ani.

Ioan Leucă, măiestru zidar, antreprenor,
în Rotbav (Veresmart). u. p. Feldioara.
(Földvár).

In Alba-Iulia.

În Alba-Iulia se află 6 măiestri pantofari, anume

Petru German.

Ioan Turean.

Nicolau Tat.

George Codru.

Ioan Moldovan, și subscrisul. Toți au lipsă a fi recomandați publicului românesc.

Fraților, nu-i destul numai atâta ca să fim recomandați, ci trebuie să fim stăruincioși, să muncim și să gătim lucru bun și trainic că numai așa ne va folosi recomandarea. Apoi muncind săptămâna întreagă, suntem

datori noi ca Români a fi și religioși și totodată *Foia Poporului* să nu lipsească din casa nimănui. În Dumineci și zile de repaos să cetim multe lucruri bune, cari numai folos ne poate aduce.

De când cărturarii noștri își dau silința a lumina poporul, rezultatul îl vedem cu ochii! Cu mare bucurie vedem că pe la toate orașele, și pe sate avem mulțime de măiestri, sodali, învățacei de toate soiurile de măiestri.

Este știut, că măiestrului îi sunt mâinile de aur, este liber, neatrănător, nu 'i-e teamă că-și va perde pâinea, numai să-și păstreze aceea ce a muncit.

Să știți, colegi, eu să mă mai nasc odată pe lume, n'aș dori ca să fiu altceva decât ear' măiestru, cu toate-că nu sunt bogat.

Incob Tulburean, măiestru pantofar.

Comercianți.

In Amnaș.

Sunt neguțetoare de 7 ani într'un sat săsesc, unde sunt și puțini Români; am tot felul de mărfuri în mare, cât și în mic. Mă lupt cu alți 8 neguțetori, care toți sunt Sași: Cumpăr în mare ouă, cucuruz (porumb) grâu, vin și altele. Am mărunțisuri de *Nürenberg*.

Vând cu prețuri foarte convenabile.

Ved. Maria Popreda, comerciantă
în Amnaș.

In Puiu.

Subsemnatul sunt comerciant în Puiu (ung. Puj, comitatul Hunedoarei); am deschis prăvălie aici în 1 Ianuarie 1899. Sunt aranjat bine cu tot felul de mărfuri, de băcănie (specerie), ferărie, rafuri de caré, șparuri, vase de tot felul pentru bucătărie, pluguri de Oradea-mare, berte și cormane, fere de plug, deposit de *coase* de cea mai renumită fabrică, cutii de coasă. Badicuri, și anume, căldări, țesturi, cratițe, etc. Pânzărie, bumbac, și urzeală albită, arniciuri, bircă moale și aspră, cipce de tot felul, bumbacuri de ștricanit, albe și colorate, ață de cusut, petrolu, lumini, săpun, făină, mare deposit de talpă și opinci etc. cu un cuvânt toate ce se recere pentru trebuința poporului.

În Puiu mai sunt 2 prăvălii, un Jidan și un Armean.

Petru Clecau, comerciant.

In Gichișul-de-sus.

Subscrisul sunt neguțetor în comuna mea natală *Gichișul-de-sus*, am o mică boltă sub nr. casei 36.

Înainte cu trei ani mi-am câștigat pe lângă dreptul de neguțetorie și dreptul de *cărcimărit* și mi-a mers foarte bine în restimp de 2 ani; dar' cu prilejul când s'a restabilit ordinea de 3 ani a cărcimelor, în anul 1899 și a fost întrebare dela cei mai mari dela *direcție*, că mai de lipsă e încă ca în comuna noastră să mai fie 2 cărcime, adecă a mea și a *Jidanului*, domnul preot *David Deac* mi-a fost în contră și a susținut că numai Jidanul să rămăie cu cărcimăritul și după domnul preot s'au luat și ceilalți cari toți sunt membri sf. noastre biserică, afară de bietul învățator care a fost pe lângă mine, însă rămânând numai singur a căzut propunerea învățatorului, că adecă în comuna noastră să rămână cărcima mea. Și eacă acuma am rămas fără cărcimă numai cu boltă, care o susțin și astăzi cu mari jertfe, ca numai de rușine să nu rămân.

Vasilie Haragoș a Lupului,
neguțetor român.

In Bratfalău.

Deși comuna noastră *Bratfalău* (Barátfalva) e o comună mică numai de 60 numere (familii), totuși suntem doi boltași, un Jidan și eu, *Gregoriu Gonza*. În bolta Jidanului nu-i nici a 8 parte negoț cât la mine și totuși îmi face concurență. Sunt de aici

creștini de ai noștri, cari când este negoț la el nu vin de loc la mine. La mine în toată vremea află omul de ce are lipsă; la mine se află tăbac, sare, petrol (naftă), săpun de haine, săpun bun, soda, mașini (lemnuse), meriială de pus în var, pământ negru la cuptoare, pământ roșu la hoarne, zahăr și dulceturi, oțet, piper, cuișoare, ghimber, tămăie, bumbi de tot soiul, ace, degetare, specmă de tot soiul, bumbac, arnici de cusut de tot soiul, bercă (haras) de tot soiul, lumini de ceară și de sêu, petele, mărgelă, fluturi roși de tot soiul, crețișoare, barșoane (catifele) de pus pe rochii la fete și pe pălării la feciori, peană la fete la urechi și în cloape și pentru băieții de școală tăblițe, ceruse, tece, cernelă, pene de scris și hârtie, etc., de aceea vin străinii din vecinătate după tot felul de negoț; mai mult mi-să petrece la străini ca la poporeni noștri, deși comuna e curat românească, nici o limbă nu avem în comună decât numai singurul Jidan, la care unii dintre creștinii noștri se duc și cred în el, cum crede el în Moise.

Gregoriu Gonza, în Bratfalău
(Barátfalva) u. p. Teaca (Teke).

In Șipet.

În anul 1896 luna Noemvrie în 16 fie iertatul meu tată a deschis pe numele seu o *măcelărie* sătească. Văzând însă că treaba merge bine, în toamna anului 1897 a deschis și o *boltă mixtă*, în care vîndeam tot articoli de lipsă sătenilor. Comuna Șipet ar 410 de numere cu 2600 de suflete, mai toți Români, însă sunt afară de noi 12 bolte, dintre cari 10 Ovrei și doi Sârbi, apoi mai toți au licenții de beutură și tăbac, pentru care licență fie iertatul meu tată mult a spesat și asudat, când la urmă cu chiu și vai în toamna anului trecut a dobândit-o. Ne mergea și ne merge foarte bine, în ciuda străinilor, însă Dumnezeu bunul a voit ca în luna lui Martie ziua a 3-a iubitul nostru tată Trifu Curuția, reprezentant comunal, notarul com. par., econom prim, neguțetor și măcelar vestit să treacă la cele vecinice, lăsând pe noi toate afacerile, cari ca fii credincioși și urmași de harnic Român le ținem pe toate. Învirtim pe an la 5000 cor. în negoț și carne. Cu economia mă ocup subscrisul, bolta e pe mâna fratelui meu Ioan și măcelăria, și am luat asupra-ne și agentura băncii *Transilvania*, pentru Șipet și jur. Mai este un căsap și birtaș român *Avram Petruș*, care însă nu se prea ține de ele. Subscrisul încă aș deschide și neguțetorie de lemne și de fer.

Simeon Curuția,
econom, neg. și măcelar în Șipet

Trebuințe de-ale meseriașilor noștri.

Subscrisul fac cunoscut, că am lipsă de un băiat la învățatură la meseria cojocăritului; cei-ce doresc să-mi scrie sau să vie la mine.

Nicolae Dicu, cojocar
în Sebeșul-săsesc, ulița mare nr. 14.

Doresc să aflu un *măiestru*, care să-mi sape o fântână, căci am făcut niște case aproape de gara Brașovului, la care aș voi să am și o fântână.

Cernat (Săcele).

George Chirtos,
croitor.

Negoțul și meseriile la noi.

— Scrisori cu păreri și aprecieri. —

Bihor, Iulie 1900.

Prețuita *Foia Poporului* în nrul 26 sub titlul *«Cătră meseriași și comercianți noștri»* în formă de apel atinge o idee foarte bună, provocând pe respectivii ca să se facă cunoscuți publicului, deschizând spre acest scop coloanele *«Foi Poporului»* și promițând deodată și ajutorul moral. O idee (gând) mai bună și folositoare nici că se poate, mă

tem însă că cu greu se va întrupa, *pentru-că nu numai poporului, dar' mai ales însuși inteligenței mai bine îi place a lucra și a cumpăra la străini, și dacă se abate câte unul pe la meseriași și neguțătorii români, le spun anume:*

— Ești Român, așteptăm să ne lucrî respicitive să ne dai mai ieftin decât străinii, și dacă 'i-se spune că nu se poate, îl lasă cu sfinții și merg la Jidan, plătind aceluia bucuros mai mult. De aici provine că puținii meseriași și neguțătorii ce se ridică ici-colea, se tolesc între alte neamuri, făcându-se din Berce, Bercey, ca curelarul din Orade.

E trist dar' adevărat că măiestrii și neguțătorii noștri nu numai nu sînt spriginiți de cătră fiii neamului lor, ci adesea și șicanați. În Bihor, în mijlocul unui popor român mai mult decât $\frac{1}{4}$ milion sînt foarte puțini meseriași noștri, eară comercianții abia sînt 5—6. Eară dacă vom considera starea lor, trebuie să ne întristăm. Cei dela Orade perduți cu totul, nici că mai știu limba maternă; dar' întreabă inteligența de acolo, cu care meseriaș român lucră? Cred că nu va pute alt răspuns da, decât că nu cunoaște meseriaș român. S'au întrebați pe comerciantul *Pantea*, câți cumpărători are din inteligență? În Beiuș meseriași mai țin la naționalitate, *însă națiunea îi lasă să piară de foame*. Intre alte foarte multe neguțătorii străine mai sînt în Beiuș și *două românești*, aranjate bine, una de pânzării și vestimente, alta de ferărie, specierie, oleuri, sare etc. Firește că despre acestia trebuie să presupui, că în mijlocul unei populațiuni române, într'un oraș, unde sînt atâtea institute și internate române, azi mîne vor ajunge acolo ca să urmeze pilda fericitului Nicolau Zsiga, făcînd fundațiuni pentru neamul lor. Așa, ean du-te să vezi câtă inteligență vei afla cumpărînd la ei, apoi te du la Jidani și alți străini și vezi cum fraternizează preoții și cea inteligență cu acestia și, apoi îți pune pofta în cuiu.

Apoi »nacșagoșii« îngrijitori ai institutelor române doară nu se vor dimitte să facă daraveri cu meseriași și neguțătorii români, până sînt Jidani și alte neamuri. Cine nu crede ispitească, că se va convinge, că atât poporul cât și mai ales inteligența, mai bine plătește unui străin mai mult, decât se-'și facă treabă cu Românii, ba invidiază și se teme că va ajunge bietul Român la ceva stare.

Din experiență.
Un preot.

Dragoste și inimă curată.

Novelă originală de N. Trîmbiț oniu.

I. Sezătoarea. (Urmare).

— Drept ai Linule! dar' numai eu știu cât sufer de când nu-'ți aud fluiera pe luncă și sufer și mai mult dela Anul-Nou încoace.

— Dar' pentru-ce?

— Înspre seara de Sîn-Vasii, că ne-am învergelat, tu nu ai fost atunci în șezătoare, de atunci n'am mai putut să-'ți spun ce 'mi-a eșit mie. Cu peatra acră, cu pîrul de porc, cu plumb, cu număratul parilor tot rău 'mi-a eșit, eu nu știu ce poate să fie?

— Ce 'ți-s'a arătat?

— Peste pîrul de porc a căzut un tăciune, peatra acră care a fost numită în taină de mine a sărit în foc, plumbul topit dacă 'l-am aruncat în apă s'a făcut o mirozenie, ear' numărînd parii cu ochii închiși, la al 20-lea m'am oprit și a fost rupt de jumătate.

PARTEA ECONOMICĂ.

Înrîurinta sîmîței asupra rodirii.

Astăzi, dintre plugarii învățați, nici unul nu mai stă la îndoială cu privire la aceea, că sîmîța are cea mai mare înrîurintă asupra rodirii; — înrîurintă, care se poate vedea nu numai la sîmînturi, ci chiar și la animale. Să privim numai puțin la nașterea și dezvoltarea animalelor domestice și din aceasta apoi vom pute trage o învățatură și pentru sîmînturi.

Dacă dintr'un armăsar slab și ticălos, lîngă care vom mai adaoge tot o asemenea iapă, nu se poate naște decât tot un asemenea mînz, atunci ne putem explica și pricina aceea, pentru-ce și dintr'o sîmîntă slabă și mîruntă, tot numai asemenea roade pot să crească și să se desvolte. »Ce sameni, aceea răsare« se adevărește pe deplin și aci. Dar' nu numai atîta, ci chiar și boalele și alte însușiri rele se sporesc din neam în neam, dela părinți la copii și dela acestia mai departe.

Așa stînd lucrul, este foarte ușor să ne explicăm și cauza aceea, pentru-ce în timpul din urmă economiștii practici au început cu tot adinsul a-'și îmbunătăți nu numai soiul vitelor, prin procurarea unor vite mai frumoase de prăsilă, ci chiar și al sîmînturilor, prin alegerea grăunțelor celor mai frumoase pentru sîmînt.

Se caută une ori la câte două-trei tîrguri un armăsar sau taur bun și frumos de prăsilă, de sigur pentru-ca și iepete și vacile economilor se poată făta la rîndul lor tot asemenea mînzii și viței. Pentru-că s'a adevărit, că cheltuiala cu o vită de un soi prost este tot așa de mare, ca și aceea cu una de un soi mai nobil, pe când folosul dela aceasta din urmă întrece pe departe al celei dintăiu, fie acela în privința lucrului, al laptelui, al cîrnii sau al vînzării.

De câte-ori nu ni-se dă prilej a vedea, cu deosebire la tîrgurile de primăvară, pe unii dintre economii noștri, une-ori și cu câte trei-patru vite înșirate după car, ca să vîndă una, pe care o

va pute dîntre ele, în multe casuri numai ca să se poată plăti o parte a nutrețului cumpărat peste iarnă pe seama lor. Și nu odată îi vedem venind cu ele tot așa înșirate, precum s'au și dus, de oare-ce și la tîrg se caută mai întăiu marfa cea mai bună și numai cam la urmă, când nu mai este de aceasta se caută și cea mai slabă și fără preț.

Trecînd dela animale la pomi, vedem același lucru. Doi pomi dintr'o grădină, dintre cari unul altoit, ear' celalalt pădureț, nutrindu-se din același pămînt, avînd aceeași mărime, totuși roadele lor se deosebesc, atît după mărime, cât și după bunătate. Cel altoit produce poame bune și gustoase, pe când cel pădureț produce niște poame de tot mîrunte și rele.

Toate acestea vîzîndu-le și cercetîndu-le mai deaproape, economiștii învățați de prin alte țeri, au ajuns la convingerea aceea, că și cu grăunțele de sîmîntat tot așa trebuie să se întemple.

Majorul Hallet din Brighton în Anglia, a fost cel dintăiu, care prin sîmînturi îngrijite în pămînturile cele mai roditoare, prin o alegere bună a sîmîntei (selecțiune), purcezînd dela un singur grăunț de grău, a ajuns să poată produce o nouă specie de grău, deosebită de celelalte cunoscute până atunci, care s'a și numit apoi după numele său: grăul Hallet, sau grău pedynee (genealogic). Hallet a purces la alegerea grăului numit în modul următor: el a ales adecă din toate holdele lui spicul cel mai frumos și mai sănătos, pe care s'a pus și 'l-a sîmîntat ceva mai rar, în capătul unui loc bine lucrat, bine pregătit și roditor. Primăvara s'a apucat și a săpat toate spicele provenite dela cel sîmîntat, dintre cari ear' a ales cu prilejul secerișului pe cel mai frumos, zicînd: »acesta este spicul cel mai frumos, în tot grăul meu«.

Grăunțele aflate în spicul acela, s'a apucat apoi și atîta le-a tot sîmîntat, până-ce a ajuns, ca să prăsească un grău foarte bobonat și frumos, care apoi se și deosebia foarte tare nu numai de grăul lui celalalt, ci și de celelalte grăne cunoscute pe atunci în lumea plugarilor.

— Nu crede, draga mea, în lucruri de astea, toate sînt glume și credințe deșerte. Până mă ai drag și mă vezi pe mine nu te teme de nimic.

— Dar' și pe tine așa rar te vîd, — oftă Florica.

— Las' că veni-va odată și timpul nostru. Să vorbim însă de ce 'mi-e frică și mie. Nici acum n'aș fi venit, sau dacă chiar am fost adus de dorul tîu, nu te-aș fi așteptat, dar' vîzînd că nu-'i mamă-ta cu tine, te așteptai să te întreb de ce mă doare la inimă, de se poate să-'mi alin inima plină de suferințe. Am auzit că Todor al crăsnicului vrea să te ceară. Drept e?

— E drept, Linule, așa am înțeles și eu. Tata 'mi-'l tot laudă că-'i avut, că-'i harnic, că-'i cuminte, că e sîrguincios, e frumos și cine știe câte mai zice despre el, — zise Florica cu fața inundată de lacrimi.

— Și tu ce 'i-ai răspuns la toate astea?

— Ce să-'i răspund? Tac și suspin
— Dar' dacă te va cere, o să mergi după el?

— Nici moartă! Știi bine ce 'ți-am spus eu odată, că nici moartă nu-'mi trebuie pe altul.

— Și țin-te-vei de vorbă? — o întrebă Linu privindu-o cu ochii sei arzători.

— Dacă nu m'aș țin, n'aș fi vrednică să calc pămîntul. Pe tine te am drag, altul nu-'mi trebuie.

— Oh! Florica mea! Antăiu Dumnezeu, apoi tu. Pentru tine trăiesc; cu dorul tîu mă scol, cu ăla mă culc. Tu și nime alta; de m'ar purta soartea chiar până la marginea lumii.

Astfel juruindu-se ajunseră la casa Floricii.

— Dragilor, sîntem lîngă casa noastră, — zise dăda Cristină.

— Vîd, dăda Cristină. Rămăi sănătoasă Florică, și să ne vedem cu bine.

— Noapte bună, Linule!

Purcezând astfel, vor zice poate unii dintre plugarii nostri, până-când vom ajunge, ca să avem grăul de lipsă pentru sămănat? Hallet a putut să zică după patru ani: „astăzi am din grăul sămănat acum-a's patru ani, cinci hectolitree de grău ales, ear' eu zic plugarilor nostri: cercați și voi și o să vedeți că vă succede!”

Tot pe timpul acela a mai făcut încercare cu alegerea grăului de sămăntă și Scoțianul Patric Shireff, care parte prin alegerea grăunțelor pe masă, cum se zice, parte prin scuturarea sau imblătirea mai ușoară a snopilor aduși cu prilejul căratului, a ajuns ca să-și poată alege și el o specie deosebită de grău, numită apoi după numele lui: „Shireff”, care s'a rămurit mai târziu în speciile: Nursey, Lamed, Datel, Goldentrop și altele.

În timpul din urmă au cercat și unii dintre plugarii nostri mai cu stare, ca să aducă și samene și ei grău din speciile numite, dar' încercarea lor, am înțeles, că a avut puțin succes, de oare-ce s'a adevărit, că speciile numite numai la o climă mai moale și mai dulce, ca cum e în țeara noastră, pot crește și aduce roduri îmbelșugate. Prin urmare trebuie să-și aleagă fiecare plugar grăul de sămăntă din al său propriu, ce cultivă, sau din care se cultivă în apropierea lui, sau cel mult în țeara, în care se află, după-cum au făcut și Hallet, Shireff și alți plugari vestiți.

Dacă o vacă neagră din Olandia de soiul Simmenthal, care se zice, că la clima cea domoală și dulce de acolo, poate să dea trei până în patru vedre de lapte pe zi, adusă în părțile noastre, unde clima este mai aspră, ear' vara câte odată tare secetoasă, nu numai că-și pierde unele din însușirile ei, ci chiar și o parte din bunătatea și cantitatea (mulțimea) laptelui, — atunci ne putem explica tare ușor și urmările, ce le-ar putea avea pe la noi cultura grăului Hallet, Shireff, sau alte specii, cari în decurs de câțiva ani ar putea ajunge de sigur, ca să se corcească ca și ale noastre.

Au mai cercat unii dintre plugarii nostri și cu cultura și aclimatizarea cucuruzului din America, care crește și se

coace mai curând ca al nostru, dar' și încercările acelora nu au fost deplin succese, de oare-ce clima noastră, adecă aerul, căldura, frigul, ploaia, vântul și celelalte arătări (fenomene) naturale se deosebesc foarte tare de clima de acolo, care fiind încunjurată de toate părțile cu mări, este cu mult mai domoală și mai dulce pentru sămănturi, ca a noastră.

Prin urmare și la alegerea cucuruzului să rămănem mai cu seamă pe lângă acela, care crește și se coace mai bine în țeara noastră. Pe acesta să-l alegem toamna cu deosebită îngrijire, dintre tulpăii cei mai frumoși, să-l împletim în cosițe, să-l atîrnăm pe la grinzile caselor sau podurilor până-când se uscă bine, ear' primăvara când îl defacem pentru sămăntă, să rupem virfurile și rădăcina la o parte, fiindcă acelea de regulă au boanele mai mărunte, și să sămănăm numai mijlocul, care conține grăunțele cele mai frumoase și mai sănătoase.

Așa făcând, vom ajunge ca să avem cucuruzul cel mai bun și mai roditor, care e dat cu clima noastră mai aspră. Rodirea și îmbunătățirea sămăntelor mai atîrnă foarte mult și dela soiul pământului. Dacă acesta este mai rău, sterp și mai puțin roditor, înzădar ne străduim ca să alegem sămănta, pentru-că aceasta neafând în pământ mușturile de lipsă pentru hrană, vor rămâne tot slabe, mărunte și pipernicite ca și un vițel ales dela o vacă Pinzgau bună-oară, și aplecat la una slabă cu lapte mai puțin și de un soi prost.

Când zic, că cu grăunțele de grău și cucuruz să rămănem mai cu seamă pe lângă cele cunoscute în țeara noastră, nu voesc nici-decum a susține aceea că nu ar fi bine, ca să facem ici-colea încercări și cu alte sămănte mai vestite de grău, săcară, orz, ovės, cucuruz și altele, fie și numai pe întinderi mai mici la început, ca acelea, — pe unde pământul e tare roditor, să nu introducă și în câmpurile noastre, ca fiind mai bune și mai roditoare, ca ale noastre. Nu, din contră: precum s'a introdus în timpul din urmă ovėsul văratic numit și triumf, apoi cel negru și alte specii mai bune, decât cele cunoscute pe la noi, precum s'au procurat tauri și armăsari

de un soi mai bun, numai ca să se mai îmbunătățească și soiul vitelor noastre: așa trebuie să se facă încercările și cu sămăntele străine, ca pe unde pământul e bun și roditor, lucrul plugarului să fie răsplătit tot mai cu îmbelșugare.

Pentru-că ori-ce s'ar zice, nu este tot una a secera de pe un loc de 400 orgii □ bună-oară 8—10 clăi de grău de câte 20 snopi și a scoate din acelea după treerat 10—12 măsuri de grăunțe mărunte, sau a secera de pe unul și același loc mai bun și roditor 12—15 clăi de grău, din cari după treerat să poți scoate 20 măsuri de grău frumos și bobonat. În cazul din urmă economul pe lângă același lucru și osteneală, este răsplătit cu un preț îndoit de grăunțe.

Să căutăm dară, ca cu deosebire în ajunul sămăntului, să alegem totdeauna grăunțele cele mai frumoase, cari, după-cum am văzut, au o înriurintă foarte însemnată asupra viitoarelor recolte.

Ioan Georgescu.

„Legendar economic”

pentru școlile economice, de repetițiune și adulți, compus de Ioan Georgescu, învățător dirig. comunal, este titlul unei noue cărți economice, ce a apărut acum în Blaj, în tipografia seminarului gr-cat. cu prețul de 80 bani.

Acest legendar economic, a fost aprobat de comisiunea școlară arhidieceșană cu datul de 3 Noemvrie 1899 nr. 5703 și conține următorul material:

Partea I. 1. formațiunea pământului, 2. compozițiunea pământului, 3. împărțirea pământului, 4. lucrarea pământului, 5. instrumentele pentru lucrarea pământului.

Partea II. 6. însemnătatea gunoiului, 7. gunoiul animalelor de casă, 8. gunoiul de pasări, de oameni și compostul, 9. gunoiul verde, 10. gunoaiere minere.

Partea III. 11. clima, 12. agenții vegetațiunii.

Partea IV. 13. viața cerealelor, 14. originea cerealelor, 15. grăul, 16. inimici și boalele grăului, 17. secerișul, 18. imblătitul, 19. săcară, 20. orzul, 21. ovėsul, 22. alte sămănturi.

— Noapte bună, sufletul meu!

Încă o privire, o strângere de mână, un noapte bună și dispărură amândoi în umbrele nopții.

III. Rogoz.

Satele și câmpurile erau îmbrăcate în alb lucitor, parcă bunul Dumnezeu ca înveselit lumea pentru ospete. Cu toate aceste și cu toate-că trecuseră patru săptămâni din cășlegi, în satul Scrobieni nici un ospet nu se făcuse. Adiată de un vânt cald, neaua începea să se topi, poate din supărare o făcea aceasta, căci desnădejduise de a mai vedea multe ospete.

În fundul grădini lui Pătruț Preda — tatăl Floricii — era un izvor numit „Izvorul Zinei”, din care se naștea un păruș ce șerpuia prin mijlocul hotărului. Pe lângă țermurul de dincolo al părului se întindea o ulicioară, ear' dela izvor peste ulicioară, în așa numita „Luncă”, avea și Vasile al lui Barbu —

tatăl lui Linu — o grădină cu pomi și legume.

Mergând Florica cu ulcioarele după apă „în adins”, ear' Linu căutându-și ceva lucru pe la grădină ear' „în adins”, se întâlneau amândoi la izvor „pe din veste”

Tot acolo strângându-se fetele cu ulcioarele după apă, spuneau unele altora cele mai proaspete noutăți de minciuni.

Florica eară nu văzuse de mult pe Linu, pentru aceea de câteva zile tot târziu mergea la izvor după apă, când celelalte fete erau duse, ca dacă Linu va fi pe acolo, se poată vorbi cu el.

Anuța cea făloasă aducea totdeauna celorlalte fete câte o noutate, că fata ceea și ceea e pețită de feciorul cela și cela, și că ea stă în gânduri, sau că feciorul cutare vrea să iee pe fata cutare, căci alte fete nu vreau să meargă după el, și alte multe născociri, ca și cari numai o minte femeiască poate descoperi.

Cu mare drept se numesc în sate cășlegile, *săptămânile minciunoase*.

Era bătătoare la ochi lipsirea Floricii dela izvor în aceste câteva zile. ear' această lipsire dădea bun prilej celorlalte fete se vorbească.

Eșise vestea în saț, că Todor al crâșnicului o cere și acum toate ardeau de dorul să știe hotărirea Floricii. Dar' fiindcă pe Florica nici-odată n'o puteau întâlni la izvor, multe din ele erau de credința, că Todor a cerut-o deja și că ea s'a învoit; ear' acum se gătește de cununie, de aceea nu vine. Altmintrea o fată incredințată, ori cel puțin togmită, nu mai are loc între celelalte fete în păr. Anuța cea sfătoasă a dovedit învoirea Floricii și cu aceea că a văzut la cărcimă pe crâșnicul bând cu Pătruț Preda.

Dupa această vorbă nu se mai în-doia nici una. (Va urma).

Partea V. 23. cucuruzul, 24. săpatul cucuruzului, 25. culesul și păstratul cucuruzului, 26. napii.

Partea VI. 27. plante oleoase, 28. plante de tors, 29. plante comerciale, 30.-plantele veninoase.

Partea VII. 31. luterna, 32. trifoiul, 33. măzăricea, 34. alte plante de nutreț.

Partea VIII. 35. fânațe naturale, 36. grăpatul fânațelor, 37. facerea fânului, 38 otava.

Partea IX. 39. despre comasare, 40. lucrarea pământului comasat, 41. administrarea câmpurilor, 42. computul în economie.

Partea X. 43. animale folositoare agriculturii, 44. animale stricătioase agriculturii, 45. încolțirea sămânțelor.

Partea XI. 46 legumile rădăcinoase, 47. cultura verzelor, 48. cultura sălatelor, 49. cultura cepelor, 50. legumile bostănoase, 51. legumile păstăioase, 52. cultura altor legumi.

Partea XII. 53. creșterea pădurelor, 54. nobilitarea pădurelor, 55. răsaditul și gunoitul pomilor, 56. descrierea pomilor, 57. inimicii și boalele pomilor.

Partea XIII. 58. cultura viței de viie, 59. inimicii și boalele vițelor de viie.

Partea XIV. 60. pădurea, 61. administrarea pădurilor.

Partea XV. 62. calul, 63. creșterea calului, 64. boalele calului, 65. grajdurile.

Partea XVI. 66. rasele vitelor cornute, 67. creșterea vitelor cornute, 68. vitele roșii (Pinzgau), 69. iernatul vitelor, 70. îngrășatul vitelor, 71. mulsul vacilor, 72. însușirile și scăderile laptei, 73. coșii vitelor, 74. boalele vitelor cornute, 75. creșterea oilor.

Partea XVII. 76. creșterea porcilor, 77. îngrășatul porcilor, 78. boalele porcilor.

Partea XVIII. 79. creșterea galițelor. XIX. 80. descrierea albinelor, 81. roitul albinelor, 82. coșnițele.

Partea XX. 83. cultura vermililor de mătășă.

Eată ce cetim în introducerea acestui legendar:

»Propunerea economiei în școalele populare este ordonată chiar prin Planul de învățământ al Înalțului ministru de culte și instrucțiune publică ddto 29 Iunie 1879 nr. 17.284, care se referă la executarea art. de lege 38 din 1868 și art. de lege 18 din 1879.

În scopul propunerii aceleia și eu am fost compus un manual, care s'a bucurat de o primire călduroasă în școalele noastre populare, de oare-ce a apărut până acum în câteva edițiuni.

După-ce însă Înalțul ministru de culte și instrucțiune publică cu datul de 16 Noembrie 1896 nr. 60.764 a început organizarea așa numitelor școale economice pe repetițiune, m'am convins, că atât manualul meu, cât și celelalte cari au mai apărut până acum, nu conțin material de ajuns pentru amintitele școale economice.

Afară de aceasta, eshauriându-se materialul acelor manuale întreg în școalele populare, în cele economice ar trebui să-l repetăm din nou, tot pe acela. Această chemare însă nu o pot avea școalele economice, ci ele trebuie să continue înmulțirea cunoștințelor economice.

În scopul înmulțirii cunoștințelor numite, pentru învățători, au apărut până acum mai multe opuri de valoare, ear' Înalțul ministru a deschis până acum și anumite cursuri de vară de câte o lună, pentru-ca cunoștințele teoretice să se poată arăta încâtva și în viața practică. Numai pentru mâna școlărilor de repetițiune, nu a apărut până acum nici un legendar.

Pentru a veni încâtva în ajutorul acestora și a umple acest gol, am compus legendarul present; la compunerea căruia m'am nisuit a ține cont de noile descoperiri economice, precum și de firul acela de propunere, de care m'am împărțat și eu la ascultarea unor asemenea cursuri de economie.

Metodul de propunere al acestui legendar economic, este același ca și al celorlalte obiecte de învățământ. Învățătorul alege partea și numărul respectiv, pe care voește a-l tracta, apoi îl cetește, esplică și mai adaogă și dela sine unde e de lipsă, după aceea îl cetește și esplică pe rând și școlarii. Cele cetite și esplicate se pot arăta mai târziu și în praxă, cu ocaziunea deprinderilor practice.

Întreg materialul se poate împărți în trei cursuri (clase), apoi pentru feciori și pentru fete, tractându-se cu fiecare curs acel material, pe care învățătorul îl crede mai acomodat anutimpului, în care se află și împrejurărilor economice și pe care-l ordonează și »Planul« respectiv de învățământ. Recunosc, că deocamdată am fost silit a mă restringe numai la materialul economic ce-l prescrie numitul plan.

În acea firmă speranță, că acest legendar va aduce nu numai o ușurință mai mare la propunerea științelor economice, ci mai târziu chiar și un folos practic, deprinzându-se cele cetite în el în viața de toate zilele, doresc tuturor acelor cari îl vor felosi, cel mai strălucit succes pe cariera economiei practice.

Legendarul despre care vorbim, are o înfățișare foarte plăcută atât cu privire la ajustarea din afară, cât și la tiparul din lăuntru, de aceea îl și recomandăm celor interesați.

ȘFATURI.

Știrpirea jiviniilor de pe rîmători.

Mijlocul cel mai bun pentru știrpirea unor jivinii, ce se încuibă în părul și pielea porcilor, este petroleul (gazul, fotogenul). Să ia adevă un petec de rîză, se moaie în petroleu, se stoarce și apoi se freacă bine cu ea porcul pe tot trupul.

Tractarea cailor.

Dacă calul ar pute să vorbească, eată ce ar zice: Când este ger mare nu mă legați de un par sau de ori-ce alt obiect de fer, căci lungimea funiei îmi este de lipsă. Nu mă lăsați noaptea acolo, unde pământul este rău pentru culcat, căci nefiind liber, nu-mi pot alege locul de durmit. Nu mă siliți să mănânc mai multă sare, decât îmi trebuie, căci eu știu mai bine ca ori-cine de ce am lipsă și de ce nu.

Nu credeți, că mă grăbesc mai tare, dacă mă bateți cu biciul și că nu obosesc. Voi ați tremura tot așa ca și mine, dacă v'ar bate și sill cineva la

asa ceva prin lovituri de biciu. Să nu gândiți, că dacă sînt cal pot mânca tot felul de ierburi. Nu mă bateți cu biciul, pentru-că 'mi-a fost frică de ceva pe drum, căci cu alt prilej îmi voi aduce aminte de bătaie și poate să vi-se întempe ceva rău.

Nu mă luați la fugă pe deal, căci eu trebuie să urc cu mine deodată și căruța și pe voi. Încercați a fugi și voi odată pe deal cu o povară și veți vedea, cât vă este de greu. Nu mă lăsați într'un grajd întunecos, căci când mă veți scoate afară, lumina îmi va face rău la ochi, mai cu seamă când pământului este acoperit cu zăpadă. Nu ziceți ho în tot momentul, faceți-mă să opresc numai când trebuie și învățați-mă s'o fac la primul cuvânt, căci dacă s'ar întempla, să se rupă hăturile, în urmă vă va pără rău.

Nu-mi dați să beau apă cu ghiață, nu-mi puneți în gură zăbala rece, ci încălziți-o mai întâiu puțin de trupul meu. Nu mă faceți să fug pe deal în jos, căci dacă s'ar rupe ceva la hamuri, ușor vă puteți rupe gâtul. Nu-mi puneți frêne cu ochelari, lăsați-mă să ved în toate părțile.

Nu fiți leneși cu repararea hamurilor mele, — nereparându-le decât atunci, când vedeți, că 'mi-au făcut răni sângeroase. Nu mă imprumutați unui zăpăcit, care e mai puțin deștept ca mine. Nu uitați, că este scris într'o carte veche amică a tuturor apăsătorilor »Omului drept 'i-se face milă de dobitoacele sale, ear' inima celui rău este împetrită și nesimțitoare«.

Din traista cu povețele.

— Răspusuri. —

D-sale N. S. Iablanita. Dacă ar avea stăpânirea dreptul să facă ce vrea cu islazurile comunelor, nu ar fi întrebat protopretorul reprezentanța comunală dela d-voastre dacă se invoeste ori nu la împădurirea islazului. Ear' dacă reprezentanța a zis că nu, așa are să rămână; pentru-că peste islazul comunal comuna e stăpână, nu protopretorul sau ministerul. Ce v'a spus protopretorul a fost numai înfricare, pentru-ca să lăsați să fie pe voea lui.

Știri economice.

Pomi de pe marginea drumurilor. La noi încă s'au început a se planta pomi pe lângă drumuri. Eată ce venit aduc ei în țările culte. În țerișoara Luxemburg la 1870 erau numai 30 de pomi lângă drumurile publice, în 1899 ajunseră la 12.300. Cei mai mulți sînt perii, apoi merii și cireșii. Fructele se vînd prin licitație. Anul trecut s'au vîndut fructele cu 50.000 de coroane.

Un nou magazin de bucate. În Avrig s'a pus temelie unui *magazin de bucate*, cu scop filantropic, pentru coperirea trebuințelor bisericeii și școalei.

Lauda începutului se cuvine notarului de acolo *Ioan David*, în înțelegeră cu ceilalți inteligenți și fruntași din comună. D-sa a propus lucrul în comitetul parochial, care a primit propunerea cu drag și lămurind poporul asupra folosului lucrului ce vreau să întreprindă, într'o singură zi s'au adunat dela oameni bucate în preț de 540 coroane. Lucru vrednic de laudă.

CRONICĂ.

Iubileul Monarchului. Întru sărberea aniversării a 70-a dela nașterea M. Sale Împăratului și Rege *Francisc Iosif I.* Sâmbătă s'a servit în biserica parohială din Sibiu cetate liturgie din partea I. P. S. Sale Metropolitului, asistat de Preacuviosia Sa archimandritul Dr. Ilarion Pușcariu și protopresbiterii Nicolae Cristea, Moise Lazar, Ioan Papiu și Mateiu Voileanu și de diaconii Dr. Elie Cristea și Dumitru Câmpean. După liturgie s'a cetit doxologia cea mare și rugăciunea împărătească. La serviciul divin a participat public numeros, din toate clasele sociale.

Din partea militară festivitățile iubilare s'au început Vineri seara. Musica militară a cântat în Piața-mare dela 8 până la 9 ore, apoi trecând prin strada pîntenului, urezului, măcelarilor, morii, școalei și schewis s'a retras în casarmă. Sâmbătă dim. la 5 ore s'au dat 24 salve de tunuri, apoi musica a parcurs în cântări stradele orașului. La 8 ore toate trupele aflătoare în Sibiu au eșit la câmp, unde s'a servit liturgie. La 2 ore comandantul de corp FZM. von Probst a dat prânz de gală, sub durata căruia a cântat musica militară, toastul oficial rostit pentru M. Sa, a fost urmat de salve de tunuri.

Dela Reuniunea meseriașilor. La fondul pentru acuirea unei case cu hală de vânzare al Reuniunii meseriașilor români din Sibiu au contribuit cu câte 20 bani domnii:

Emil Vințeler, funcț. la »Albina«; August Wittmann, funcț. la »Transilvania«; Ioan Aleman, silvicultor în Varcar-Varcuf; Ioan Ciucianu; N. Boleta; Nic. Simtion, tipograf; Ioan Șut, funcț. cons.; Pavel Cotoș, funcț. cons.; Ieronim Preda, director; Iosif Comanescu, paroch, Codlea; Iosif Comanescu jun., ales paroch în Ghimbav; Lazar Stanciu Orbu, econom; Ana G. Drăgan născ. Simtion; Eva Tălmăcean născ. Moldovan; Maria Klär născ. Tăban; Nicolae Roșca, măiestru măcelar; Timoteiu Popoviciu, prof. de musică; Maria Stoica născ. Iosif; Elena Pătruș născ. Veștemian; Ana Florea, învățătoare; Florian Rusan, adm. prot., Alba-Iulia; Ioan Șerb, paroch în Poiana; Dr. Stefan Rozvan, cand. de adv.; Francisc Resch, măiestru de organe, Panteleon Lucuța, d-na Elena Lucuța, Ileana Someșan din Borgo-Joseni, Ioan Lucuța, econom din Borgo-Joseni, Vasile Someșan, econ. din Borgo-Joseni, Nicolae Cristea, as. cons.; Dr. L. Ciato, Eliă Dopp, Alexandrina Dopp, Alexandru Dopp, Ioan Simtion, adm. librăr. arch.; Mariți Simtion, Emilia Simtion, Aurelia Simtion, Petru Lazar, m. cojocar și Maria Lazar n. Leancă din Galaț (Făgăraș); Ana Proștean n. Vancu, Cornel Roman, profesor la Ferestreu (București); Indreiu Popa (Sebeșul-săseș), Elisaveta Popa (Dâmbrău), Nicolae Munthiu, funcț. la »Albina«; Ana Munthiu n. Boescu, Ioan Munthiu, econom; Marie Munthiu, jună; Marina Munthiu din Răhău, Ioan Rebeș, funcț. la »Albina«; Ana Crețar n. Neagu, Maria Bendorfean n. Oltean, Margareta Moldovan, Stefan Vlad, m. cismar; Varvara Vlad n. Boronyai.

Petrecere în Teaca. Inteligența română din Teaca invită la petrecerea de vară, care se va ține Duminecă, în 26 August st. n. în sala hotelului »Kir-scher« din Teaca. Inceputul la 7 ore seara. Intrarea de persoană 1 cor. 60 bani, de persoană în familie 1 cor. 20 bani. Venitul e destinat spre scopuri filantropice.

Logodna duor surori. În familia primarului *George cav. Dănilă* din Hunedoara se sârbează azi logodna dublă. A d-șoarei *Ana Dănilă* cu comptabilul *Nicolau Macrea* și a d-șoarei *Victoria Dănilă* cu *Vasile C. Osvadă*, administratorul »Tribunei« și »Foi Poporului«.

Tren căzut în riu. Între Lupeni și Vulcan este un mare pod de fer al căii ferate Petroșeni-Lupeni. În urma ploilor din zilele trecute construcția podului a slăbit și Mercuri, în săptămâna trecută tocmai când trecea un tren de persoane, podul s'a rupt și locomotiva s'a prăbușit în Jiu. Noroc că vagoanele s'au rupt de locomotivă și astfel nu au fost trase în riu. Numai mașinistul și focarul au căzut în apă, de unde însă li-a succedat să înoate la mal.

Teatru în Borgo-Prund. Tinerimea studioasă de pe Valea-Bărgăului invită la producțiunea teatrală împreună cu petrecere de dans, ce o va aranja Duminecă, în 26 August n. în sala hotelului comunal din Borgo-Prund, în favorul copiilor săraci dela școala din B. Prund. Inceputul precis la 7 ore. Intrarea: de persoană 2 cor., în familie 1 cor. 60 bani. Se va juca piesa »Cinel-Cinel«, de V. Alexandri. Înainte de reprezentațiunea teatrală vor fi producțiuni declamatorice din partea mai multor domni și domnișoare. Trenul sosește în loc la 2 ore p. m.

Apel. Presidiul despărțământului »Făgăraș« al »Reuniunii învățătorilor gr-cat. din archidieceza gr-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș« apelează la marinositatea on. publică română și la toți binevoitorii cauzei culturale, ca să binevoiască a sprigini prin donațiuni în cărți, foi, reviste ș. a. biblioteca susnumitului despărțământ. P. T. donatori sunt rugați a trimite eventualele donațiuni la adresa dlui Andreiu Stoica, învățător gr-cat. în Făgăraș, ca bibliotecar al despărțământului; cari donațiuni se vor cuita cu mulțumită pe cale ziaristică. *Sinca-veche*, la 15 August 1900. *Ioan Popu*, președintele despărțământului.

Jaf și ucidere în drumul mare. Între Uliuc și Timișoara săptămâna trecută doi scelerați, anume Anton Schmidbauer și Iosif Dorner, observând că țeranul Ioan Murășan din Uliuc a luat bani frumoși pe bucatele scoase la țirg, 'i-au ținut calea în drumul dintre Timișoara și Ujlaș, și vîzându-l că doarme în trăsură, 'i-au ucis și jefuit, apoi 'i-au îndreptat trăsura spre casă, unde seara târziu a sosit cu cadavrul victimei lor.

Fapte creștinești. Ioan Vasu, notar în Merișor și soția sa Roma Victoria n. Lucaciu, au dăruit bisericeii gr-cat. din Merișor o evanghelie, ediție nouă, în preț de 110 coroane.

Petrecere în Șintereag. Inteligența română din Șintereag și jur și junimea academică invită la petrecerea de vară, ce se va aranja Duminecă, la 2 Septembrie st. n. în sala școalei gr-cat. din Șintereag, în favorul bisericeii gr-cat. din Șintereag. Inceputul la 7 ore seara. Intrarea: de persoană 1 cor. 60 bani, în familie 1 cor. 20 bani.

Femeie de 22 ani — cu 11 copii. Vicomtesa *De Rochemille* ocupă loc de frunte între cele mai frumoase și mai gentile dame de elită din Paris. E în etate numai de 22 ani și totuși are unsprezece copii. Lucrul se explică astfel: Vicomtesa e căsătorită din 1895, până acum în patru rânduri a avut câte doi gemeni, ear' acum de curînd a născut trei gemeni. Toți trăesc. Ear' mama lor e cea mai frumoasă între frumoase.

Tîrg de săptămână în Văliag. Ministrul de comerț a dat comunei *Văliug* (Franzdorf) din comitatul Caraș-Severin dreptul a ține tîrg de săptămână în fiecare zi de Luni. Primul tîrg s'a ținut în 20 August st. n.

Un învățător nevrednic. Despre învățătorul din *Agrîș*, un om demn de încredere ne scrie dto 16 August următoarele: Faimosul vînzător de neam și de școale românești *Nicolau Mazim*, cantor-docente în *Agrîș*, în 3 Iulie a. c. a fost judecat de tribunalul regesc din Zălau la 6 luni închisoare și perderea oficiului pe trei ani, pentru furt de bani de postă și falsificare de subscriere. Acest neomenos om în 1898 a raportat inspectorului reg. școl. din Zălau, că comuna bisericească *Agrîș* nu are școală corîspunzătoare în proporție cu numărul copiilor obligați a frecuenta școala, la ce inspectorul a cerut dela ministru admonițiunea acelei școale; care admonițiune, mai târziu documentându-se a fi fost fără temei, a fost revocată. La aceasta inspectorul 'și a cerut scusă oficios, căci a fost rău informat de cantor-docentele *Maxim Miklóș* și de notarul *Szántó Károly*. În 3 Maiu a. c. cantor-docentele din *Agrîș* din nou s'au sgarină la pragul inspectoratului reg., de astă-dată contra susținătorilor școalei, — că acestia nu sînt în stare a susține școala, de unde spera, că inspectorul va mijloci smulgerea ei din mâinile confesiunii, punîndu-o sau în mâinile statului, sau în ale comunei politice. Însă și de astă-dată a fost fără noroc, căci inspectorul 'i-a comunicat și această mișelie ordinarului gr-cat. din Blaj. De aci rezultă, că: aventurierul încerca să 'și spele crima defraudării și falsificării de subscriere prin crima tradării de neam și a tradării școalei confesionale gr-cat. din *Agrîș*. Ce face autoritatea școl. confes. gr-cat. la toate acestea? Cu ocaziunea pertractării finale din 13 Iulie a. c. președintele tribunalului reg. din Zălau a pus jujilor întrebarea, că ce pot învăța elevii de școală dela un astfel de învățător, pe care-l știu că fură și înșeală, ce pot învăța oamenii din acea comună dela un astfel de om? Și ce autoritate școlară e aceea, care susține într'un post atât de delicat un astfel de om? Cu toate acestea cantor-docentele nu e suspendat din oficiul seu, ci din contră e cantor-docente, ear' preotul e constrîns a servi cu dînsul înaintea altarului Domnului. Cine, ce lipsă are de el? cui și spre ce scop îi trebuie un astfel de om? ... În atențiunea Blajului. (*Laius*).

Spriginitorul lucrătorilor. E. Skoda, mare proprietar de fabrici de ferări în Pilsen, răposat de curînd, a lăsat o fundațiune de 40.000 coroane, din venitele căreia să se dea ajutoare muncitorilor bîtrâni dela fabricile sale. Totodată a obligat prin testament pe fiul seu, ca în fiecare an să contribuie cu câte 12.000 coroane la capitalul fundațiunii, până-ce acela se va urca la 160.000 coroane.

Striviți de tren. Duminecă seara țeranul *George Cenădan* și soția sa *Paraschiva* din Arad, în momentul când voiau să treacă cu trăsura peste calea ferată au fost ajunși de un tren și au fost striviți. *George Cenădan* a murit la fața locului, ear' soția sa a mai trăit până a fost dusă la spital. Trăsura încă a fost sfărmată de tren. Numai caii au scăpat teaferi, apucând să treacă de ceaialtă parte înainte de a 'i fi ajuns trenul.

Expoziție economică în Mercuria. »Reuniunea română agricolă din comitatul Sibiiului« va ține expoziția anuală de vite de prăsilă, împreună cu premii în bani, de astă-dată în *Mercuria*, la toamnă.

Hymen. Valeria Veturia Coșbuc din Leșiu și cler. abs. *Penteleimon Zagrai* din Mititei, își vor sërba cununia la 30 August st. n., în biserica gr.-cat. din Leșiu.

— *Alexandru Gligor* din Șard și d-șoara *Maria Pop* din Bandul-de-Câmpie, se vor cununa Duminecă (2 Septembrie) în biserica gr.-cat. din Bandul-de-Câmpie.

— Clericul abs. *Dionisiu Radu* și d-șoara *Cornelia Mateiu*; cler. abs. *Petru Făreas* și d-șoara *Leontina Mateiu* se vor cununa Marți (28 August) în biserica gr.-cat. din Ripa-inferioară.

— Cler. abs. *Alexandru A. Moldovan* și d-șoara *Paulina Cheresleş* se vor cununa Marți (28 August) în biserica gr.-cat. din V.-Sântioana.

— *Dumitru Lazar Todoran*, învățător în Căpâlna-de-jos și d-șoara *Maria Damian*, fiica învățătorului pensionat *Isac Damian* din Căpâlna-de-jos, se vor cununa Marți (28 August) în biserica gr.-cat. din Căpâlna.

Biserică trăsniță. Biserica rom. gr.-or. din Moșnița a lovit-o fulgerul, fiind o ploaie grozavă Mercuri la 5 ore după am. Fulgerul a lovit lângă turn bătându-se prin pod s'a dus pe zid și 3 scaune le-a făcut lom, și cerimea toată a deslipit-o și a eșit prin fereastra altarului pe care a spart-o. În biserică era fum, dar' n'a ars nimic. Paguba se urcă la vre-o 400 cor.

Petrecere în Armeni. Inteligența română din Armeni invită la petrecerea de vară ce se va ține Marți, în 28 August st. n. 1900, în o grădină privată. La cas de timp nefavorabil în sala școlii gr.-cat. Începutul la 3 d. a. Prețul intrării de persoană 1 coroană, de familie 2 coroane. Venitul curat este menit în favorul bisericii gr.-cat. din loc.

Petrecere în Seliște. Pentru sporierea fondului menit pentru ajutorarea studenților săraci, *tinerimea studioasă din Seliște* își va ține obicinuita petrecere la 15/28 August a. c. (la Sfântă Mărie) în sala festivă a școlii, la care invită cu toată stima. Începutul la 8 ore seara.

PROGRAMA:

1. a) *Plecarea paserilor* de F. Mendelssohn, duette cu acomp. de pian.

b) *Dorina și Leandru*, gavotte de A. Kratochvil sen, duette cu acomp. de pian.

2. *El-Zorab*, poezie, de G. Coșbuc, declamare.

3. *Vagnes Argentines*, de A. P. Vyman, compoziție pentru pian.

4. Teatru: *Leac pentru soacre*, comedie într'un act, de Trocaru. După producțiune joc.

Prețul intrării: locul I. 1 cor. 60 bani; locul al II-lea 1 cor. 20 bani; locul III. 80 bani; Locul pentru stat 60 bani. Invitări speciale nu se fac. *Comitetul aranjator*.

Pentru iubiții răposați. La fondul vèduvelor și orfanilor meseriașilor români administrat de »Reuniunea socialilor români din Sibiiu«, în loc de cunună peritoare pe cosciugul regretatului *Ioachim Băcilă*, fost director școlar în Avrig, dl *Ioan Căndea*, funcționar în București a contribuit cu 4 coroane 70 bani (5 lei); pentru *Iuliu Neamțu*, cleric absolvent din Dobra, dl *Ioan Rebeaga*, funcționar la »Albina« 1 coroană și pentru *Elena Tarcă* din Sibiiu, dl *Nicolae Roșca*, măiestru măsar în Sibiiu 1 cor.

„Foaia Poporului“ — osândită. Procurorul-suprem a aflat, că articolii primi din nr.ii 20 și 21 a. c. ai foii noastre sînt agitative și a intentat proces. Procesul s'a pertractat Mercuri, săptămîna aceasta și cu toate dovezile tari aduse de vrednicul avocat de aici, *Dr. Pompiliu Isac*, sentența judecătorei a fost osânditoare. Redactorul a fost osândit la 14 zile temniță și foaia pedepsită cu 100 coroane.

Eată cu ce greutate are sè lupte »Foaia Poporului«, menită pentru luminarea poporului.

Petrecere în Scoreiu. Inteligența română din Scoreiu are onoare a vè invita la petrecerea de vară ce se va aranja Marți, în 15/28 August a. c. (Sf. Maria), în edificiul școlii comunale. Venitul curat este destinat pentru procurarea de cărți pe seama școlarilor săraci. Începutul la 7¹/₂ ore seara. Prețul de intrare de persoană locul I. 1 cor. 20 bani, locul al II-lea 80 bani, locul al III-lea 40 bani. Prețul de familie până la 3 membri 2 coroane, ear' de aci în sus se compută după persoană. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale publică.

Programa: 1. »Cuvînt de deschidere«, de I. G. — 2. »Pasere nevinovată«, cor mixt. — 3. »Pentru-ce am rămas flăcău bătrân«, monolog predat de I. Isaicu. — 4. »Solo«, de d-șoara Elena Marcu. — 5. »Trei, Doamne, și toți trei«, poezie de G. Coșbuc, declamată de preparand N. Vulcu. — 6. »Duet«, de domnișoarele Maria Georgescu și Ana Vasu. — 7. »Rugămîntea din urmă«, de G. Coșbuc, declamată de prep. Ioan Mihu. — 8. »Herșeu Boc egiul«, monolog de V. Alexandri, predat de învățătorul Nic. Dumitru. — 9. »Solo«, de d-șoara Elena Taiermaier. — »Cum se rade de pomană«. După petrecere urmează dans.

Petrecerea din Șeica-mare, ținută în 12 l. c., cu toate-că timpul a fost nefavorabil, totuși public a fost destul de numeros. Sè fi vèzut tineri și tinere, care dansau fără nici o grije, de natura mînioasă, care caută sè-și rësborne asupra tinerelor părechi. Laudă se cuvine domnilor aranjieri, cari n'au cruțat nimic și au făcut tot posibilul de a avè o petrecere atît de frumoasă pe un timp așa de urît.

Despre teatru n'am ce zice decît bine. Se vede, că tinerii debutanți și-au dat toată osteneala de a reuși cît mai bine.

După teatru a urmat dansul, care a ținut până în zori, când ne-am despărțit cu toții în cea mai mare veselie.

Între domnii cari au binevoit a da suprasolviri sînt următorii:

Varga Károly, notar 4 coroane; N. Heidecker 6 coroane; Dr. Nicolae Rașoția, medic 5 cor.; I. Jurca, mare proprietar 4 cor.

Cărora și pe această cale li-se aduce mulțumirile noastre cele mai afectuoase.

Urme romane în Micuș. În hotarul Micușului (comit. Turda-Arieș) în partea de mează-noapte se află un loc cam ridicat, care se numește *Mănăstire*. Pe el se află câteva petri cioplite și cărămizi. Săpînd zilele trecute învățătorii din acea comună au aflat fundament la o formă de capelă și multe petri și cărămizi scrise. Scrisorile tractează despre legiunea a V-a macedonică. S'au mai aflat și câteva instrumente: cuțit etc. cu verigă de aur.

Se poate deci constata, că ținutul Turzii a fost foarte împopulat și că o legiune a Romanilor a fost în Micuș. Cei-ce se interesează de acestea — pot face săpături, — căci de multe prețioase lucruri vor da. (*Romul*).

Petrecere în Micuș. Inteligența română din Micuș și jur are onoare a vè invita la petrecerea de vară ce o va aranja în 28 August st. n., în ziua de Ad. Născ. de D-zeu. Prețul de intrare de persoană 1 cor., de familie 2 cor. Începutul la 8 ore seara. Suprasolvirile marimonioase se primesc cu mulțumită și se vor cuita în public. Venitul curat e destinat în favorul școlii gr.-cat. din loc. — Ofertele benevole sînt a se adresa la dl. Ioachim Pop în loc.

Esamen în Moniom. În nr. 26 al foii noastre s'a scris, că esamenul din Moniom n'a succés. Față de aceasta ne-a trimis dl învățător de acolo *Nicolae Ion* o rectificare, în care zice, că cele scrise nouè despre esamen, nu sînt adevèrate. Ne pare rêu, că neavînd loc, n'am putut publica până acum această rectificare, dar' o vom publica cu plăcere în întregul ei în nrul viitor.

Teatru în Zlatna. Tinerimea română din Zlatna invită la producțiunea teatrală împreunată cu declamațiuni, ce o va aranja Marți (28 August n.) în pavilionul de vară al ospetăriei comunale, în favorul celor două biserici române din Zlatna. Intrarea: 2 cor. 50 bani, 1 cor. 50 bani și 1 coroană. Se vor declama poeziile »La oglindă« de Coșbuc și »Dormi iubito« de Vlăduță, și se va juca comedia »Soare cu ploaie«, de I. Vulcan.

Dare de seamă și mulțumită publică. Subscribul în calitate de cassar la petrecerea de dans, aranjată de meseriașii români cojocari din Lipova, cu ocaziunea sèrbării patronului, în 20 Iulie (2 August) a. c., în scopul procurării unui prapor pentru biserica noastră rom. gr.-or. de aici, îmi țin de plăcută datorință a exprima și pe această cale mulțumită, față de toți acei P. T. Domni cari n'au cruțat nici spese, nici osteneală pentru reușita și succésul obținut și pentru înfrumșetarea casei lui Dumnezeu conform scopului ce urmărim. Deci au contribuit și au incurs următoarele sume, dela următorii: Vas. Nichiciu 5 cor., D. Muntean 2 cor. 40 bani, C. Tocaciu 2 cor. 40 bani, N. Boșorogan 3 cor., I. Muntean 3 cor., A. Tocaciu 2 cor. 40 bani, 3 oficeri à 1 cor. = 3 cor., S. Puticiu 1 cor., I. Micălăcean 1 cor., Andr. Tocaciu 1 cor., I. Becicherean 2 cor. 40 bani, I. Tocaciu 1 cor., G. Iedlovșchii 1 cor., P. Dămăcuș 5 coroane, Dr. D. Magdu 2 coroane, G. Borna 2 coroane, P. Făgărăș 1 coroană, A. Popoviciu 1 cor., Al. Stan 1 cor., A. Muntean 1 cor., I. Onu 2 cor., I. Nichi 2 cor. 40 bani, T. Mihaiu 1 cor., Andr. Vasiciu 2 cor. 40 bani, I. Ioanovici 2 cor., N. Trandafir 2 cor., E. Ciorogariu 3 cor., Part. Schelegia 2 cor. 40 bani, I. Ciugudean 1 cor., G. Vancu 1 cor., N. Bărbăș 1 cor., G. Tătar 2 cor. 40 bani, G. Cornea 2 cor., D. Petroviciu 3 cor., Tr. Borna 3 cor., I. Marcoviciu 2 cor., I. Ciudan 1 cor., D. Vasiliu 1 cor., I. Bogoiu 1 cor., V. Ghilescu 1 cor. 20 bani, vèd. Stani 3 cor., P. Petrișor 3 cor., T. Dămăcuș 2 cor. 40 bani, E. Vuescu 1 cor., Ana Daina 2 cor., I. Ioan 1 cor., N. Roșu 4 cor., N. N. 1 cor., M. Vidac 1 cor., Sever Cădar 1 cor., N. Flueraș 1 cor., S. Vasiescu 2 cor., I. Jurma 1 cor., Glig. Petrișor 3 cor., At. Mircu 4 cor., Al. Andraș 1 cor., M. Avram 3 cor., I. Goțoiu 2 cor. 40 bani, P. Stefanescu 2 cor. 40 bani, P. Ghiuchi 4 cor., At. Micu 4 cor., P. Căcinea 2 cor. 40 bani, R. Onu 2 cor., D. Petroviciu 1 cor., G. Toma 1 cor., vèd. Puticiu 1 cor., I. Cimponeriu 3 cor., Fl. Roxin 1 cor. 20 bani, N. N. 1 cor., I. Lucaciu 2 cor. 40 bani, L. Bogoiu 1 cor., I. Olariu 2 cor., I. Nicoli 2 cor. 40 bani, S. Tămășdan 1 cor., T. Popoviciu 2 cor. 40 bani, R. Dămăcuș 5 cor., D. Cismaș 2 cor., V. Odvoșan 2 cor. 80 bani, R. Bichicean 2 cor. 40

bani, I. Puticiu 3 cor., N. Mircu 3 cor., At. Petrișor 2 cor., V. Neamț 1 cor., G. Ghilescu 2 cor. 40 bani, familia Bragia 2 cor. 30 bani, A. Popa 1 cor., C. Dehelean 1 cor., N. Nichiciu 2 cor., G. Cimponeriu 2 cor. 40 bani, St. Hodăgiu 3 cor., N. N. 2 cor., N. Jovan 3 cor., G. Gerec 1 cor., S. Pinte 2 cor. 40 bani, G. Socaciu 2 cor. 40 bani, T. Daina 3 cor., A. Raitar 10 cor., M. Miloș 1 cor., I. Neiculescu 1 cor. 40 bani, A. Puticiu 1 cor., V. Nicoli 2 cor. 40 bani, Geisz Póter 1 cor., Helmer János 1 cor., A. Daina 2 cor. 40 bani, R. Mircu 3 cor., I. N. Muntean 2 cor. 40 bani, G. Novac 1 cor., Knepfel M. 2 cor., D. Ardelean 1 cor., D. Păcurariu 1 cor., M. Moise 1 cor., Ant. Brânda 1 cor., Svet. Pardanschi 4 coroane 40 bani, N. Bălcean 1 coroană, At. Pașca 5 cor., N. N. 2 cor., N. N. 3 cor. 40 bani, Ioan Mircu, Oravița 10 cor., Z. Mircu 2 cor., G. Tolcz 1 cor., I. Messner 1 cor., Schwarz János 2 coroane, frații Joczka 4 cor., N. Büchler 2 cor., Dr. G. Popescu 2 cor., M. Obradovszky 1 cor., Grosz József 4 cor., Deutsch R. 1 cor., Josef Haszler 1 cor., Dr. Alex. Marta 3 cor., Klein L. 2 cor., Tornau Victor 1 cor., Papp Fr. 1 cor., corporațiunea industriaișilor 4 cor., Sava Giuchiciu 4 cor., I. Ișfan 1 cor 20 bain, A. Klanka 2 cor., Gr. Marienescu 1 cor., S. David 1 cor., Ihm Mihályi 1 cor., V. Schanen 2 cor., Sándor Mór 3 cor., I. Ledermann 1 cor. — Ulterior a mai incurs 16 cor. 40 bani. De tot: 321 cor. 50 bani. Dintre cari s'a detras spesele avute cu aranjarea petrecerii în sumă de 131 coroane 32 bani. — A rămas venit curat de 190 cor. 18 bani. Din acestia s'a depus la institutul de credit și economii „Lipovana” cu lib. nr. 931 suma de 187 cor. 10 bani, ear' în cassă rămâne suma de 3 coroane 8 bani. *Lipova*, în 31 Iulie (13 August) 1900. *Vasilie Nichiciu*, cassar.

Fluidul regenerator pentru cai al lui Kwizda. »Sport», revistă de specialitate pentru curse, vânat și cai, se pronunță asupra fluidului regenerator al lui Kwizda, în chipul următor: »Cele la sfortări mari voește să conserve la caii sei vinele în curățenie, li-se recomandă fluidul regenerator al lui Ioan Francisc Kwizda, farmacist în Korneuburg lângă Viena. După fiecare întrebuințare, după ce am frecat bine cu paie vinele, frecăm picioarele calului dela genunche până sus la coapsă cu fluid regenerator, apoi Ț aplicăm bandage ușoare; un mijloc acesta simplu și totuși de efect foarte folositor, pentru conservarea vinolor în stare bună și capabilă de suportarea strapățelor și pentru delăturarea formării zoilor. Fluidul regenerator pentru cai ces. și reg. priv. al lui Kwizda n'ar trebui deci să lipsească nici unui proprietar de cai.

POSTA REDACȚIUNII.

G. H. în Măderat. Societatea, de care ai auzit, nu s'a înființat; s'au făcut numai încercări. La timpul seu îți vom scrie noi despre afacere.

Vas. G. în Băile-Herculane. Scrie la școalele din Arad și Brașov și cere informații. Amëndouș sânt bune și nu sânt scumpe.

Abonentul nr. 3869. Trebuie să scoți concesie, prin primărie dela pretor (fibiru).

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltes. Proprietar: Pentru »Tipografia», societate pe ac înni: Inelf Marshall

Fluidul regenerator pentru cai

al lui Kwizda.

[31] 3-15

Prețul cor. 2.80. — Ces. și reg. priv. apă de spălat pentru cai.

De 40 ani deja în folosință în *grajdurile Curții*, în *grajdurile mari militare și civile*, pentru *intărare*, pentru *potențarea forțelor înainte și după strapăse mari*, la *scrintituri*, la *inșepirea vinelor etc.*, dă cailor forță de a suporta cel mai greu training — Veritabil numai cu marca de mai sus, se capătă în toate farmaciile și drogueriile din Austro-Ungaria.

Deposit principal la **Ioan Francisc Kwizda**, ces. și reg. austr.-ung., reg. rom. și prinț. bulg. furnisor de curte. Farmacist în Korneuburg lângă Viena.

Magazin de fabrică

de oroloage, juvele, tot felul de articole de aur și argint,

JULIUS ERÖS

Strada Cisnădiei nr. 3. Sibiu. Strada Cisnădiei nr. 3. (Edificiul „Transilvania“).

Fiecare obiect de aur sau de argint e examinat și probat din ofiolu și pe fiecare bucată se poate vedea esact proba oficioasă (marca oficioasă); eu garantez în scris pe doi ani pentru mersul bun al oroloagelor mele. Toate comanda le efectuesc imediat, pe lângă rambursă sau trimitere antioptativă a prețului, cu îngrijire.

Reparaturi de tot soiul se eșeută bine și conștientios.

Nr. 1. Orologiu de argint remon-toir, pentru dame; 30 mm. diametru, cu capac de argint, calitate bună fl. 6.75, cu cerc de aur fl. 7.50, de oșel negru oxidat fl. 6.50.

Nr. 2. Orologiu anker-remon. de argint, 50 mm. diametru, cu capac duplu, toc guiloșat ori gravat, 3 capace de argint, 5 rubine, sorte tari, I. fină »Uraniawerk» 15 rubine, fl. 12.50.

Nr. 3. Orologiu cilindru-rem. de argint, 48 mm. diametru, cu placă de cifre în email albă ori colorată cu toartă ovală, arătător de secunde, construcție bună solidă, fl. 6.75.

Nr. 4. Orologiu cil.-rem. de argint, 48 mm. diametru, cu capac duplu, în toc gravat frumos, sorte tari, I. fabricat în fl. 8.75.

Nr. 5. Orologiu anker-remon. de argint, 50 mm. diametru, capac duplu, 3 capace de argint, 15 rubine, cu cerc de aur, fabricat în, din sorte mai tari fl. 11.50, cu construcție cil.-rem. fl. 9.50.

Nr. 6. Orologiu de dame, rem., de aur de 14 carate, 30 mm. diametru, capac duplu, I. calitate, guiloșat ori gravat fl. 25.—, în toc de argint fl. 11.50.

Nr. 7. Orologiu cilindru-remt. de argint nou, 48 mm. diametru, luciu ori gravat, în formă ovală, arătător de secunde, cu placă de cifre albă, emailată, I. calitate, fl. 4.50, cu capac duplu fl. 5.80. Lanțuri de nikel cu compas ori chei 30, 40, 50, 60 cr.

Prospecte bogat ilustrate gratis și franco. Spedări cu rambursă ori pe lângă trimiterea înainte a prețului.

Marce postale din toate țerile în plată.

Publicațiune.

Din partea subscrisei primării comunale prin aceasta se aduce la cunoștință publică, că în 9 Septembrie 1900 st. n. la 10 ore a. m. se va exarânda edificiul comunal ce servește de *cârcimă* și *bolă* prin licitațiune publică pe un period de 2 ani începând din 1 Ianuarie 1901. [44] 2 3

Condițiunile de licitațiune stau spre vedere publică la primăria comunală unde în orele oficioase se pot privi.

Oferte instruate conform legii și provăzute cu vadiu de 10%, dela prețul strigării de 480 cor. asemenea se primesc

Sibiel, în 8 August 1900.

Primăria comunală:

Aureliu Hatiegan, Oprea Costantel,
notar. primar.

Doi băieți

de 14—16 ani se primesc la învățatură în frazelăria lui

Petru Moga,

[45] 2—2 Sibiu, str. Cisnădiei, 44.

O casă de vânzare.

Subscrisul am cumpărat cu preț de 2400 cor. școala cea veche, care constă din 3 odăi, pivniță, curte, spațioasă, grădină cu pomi, situată la mijlocul comunii Gârbova (Szász-Orbo), o vînză pentru un adaus de 20% și spesele avute cu cumpărarea ei, sau pe bani gata, sau în rate anuale, în 5—10 ani sau pe termin mai mult sub unele condițiuni. [46] 2—2

Nicolae Suci,

proprietar și neguțător în Gârbova (Szász-Orbo).

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi iau voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din afară se nu cufunde cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panțerate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumină Atycelen.

Gustav Moess,

fabrică de casse în Sibiu,
strada Poplăci-mare Nr. 8.

[8] 40—